

Bestuursdienst

Afdeling Concerncontrol
Steller Dijkstra
Onderwerp 6e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050 3677670   Bijlage(n) 3   Ons kenmerk BD12.3141681
Datum **21 JUN 2012**   Uw brief van -   Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Wij hebben uw raad toegezegd vier maal per jaar te rapporteren over de voortgang van de bezuinigingen. Hierbij ontvangt u de 6^e Voortgangsrapportage Bezuinigingen 2011-2014. Hiermee informeren wij u over de uitwerking, de realisatie en de risico's van het bezuinigingspakket van in totaal 45,1 miljoen euro, dat op 24 november 2010 en op 22 februari 2012 (voor het aanvullende deel) in uw raad is behandeld. In deze Voortgangsrapportage bezuinigingen kijken we vooral naar de stand van zaken van de voorbereiding van de maatregelen 2012. Daarbij hebben we enkele knelpunten en vertragingsrisico's geconstateerd. De komende maanden zullen wij zoeken naar oplossingsmogelijkheden, door of een bijstelling van het oorspronkelijke voorstel, of het zoeken naar vervangende dekking. Daarover zullen wij u nadere voorstellen doen.

De actuele stand per maatregel vindt u in de bijlagen. In bijlage 1 bij deze brief is de voortgangsrapportage opgenomen. In bijlage 2 treft u een cijfermatig overzicht aan met de actuele stand van de taakstellingen 2011 tot en met 2014. Bijlage 3 tenslotte, bevat de toelichtingen per maatregel. Daarbij zijn wijzigingen ten opzichte van de vorige rapportage gearceerd weergegeven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage 1

6^e Voortgangsrapportage bezuinigingen 2011-2014

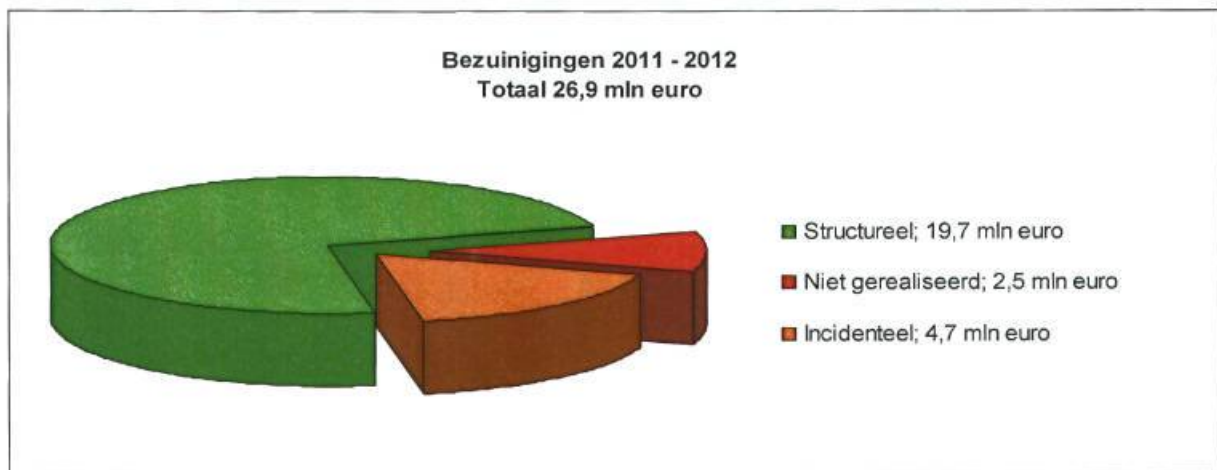
1. Inleiding

Hierbij ontvangt u de 6^e Voortgangsrapportage Bezuinigen 2011-2014.

Wij hebben uw raad toegezegd vier maal per jaar te rapporteren over de voortgang van de bezuinigingen. In deze rapportages informeren wij u over de actuele stand in de uitwerking van het bezuinigingspakket van in totaal 45,1 miljoen euro. Ook geven we een toelichting op de risico's die wij signaleren.

2. Actuele stand bezuinigingen

De taakstelling voor 2011 bedraagt 16,5 miljoen euro en voor 2012 10,4 miljoen euro. Van deze totale taakstelling van 26,9 miljoen euro is op 1 mei 2012 19,7 (+ 0,4) miljoen euro structureel gerealiseerd (73%), 4,7 (+ 1,4) miljoen incidenteel gerealiseerd (17%) en 2,5 (-1,8) miljoen nog niet gerealiseerd (9%).

Per jaar is het beeld als volgt:

2011

Van de totale taakstelling van 16,5 miljoen euro is nu 14 miljoen euro (85%) structureel gerealiseerd. Van het resterende deel van de taakstelling blijkt met name de afroming van het te verwachten resultaat WMO moeilijk te realiseren. Daarvoor hebben we in 2012-2014 jaarlijks 1,7 miljoen euro incidentele dekking opgenomen uit extra beleidsmiddelen.

2012

Van de totale taakstelling van 10,3 miljoen euro is nu 5,7 miljoen euro structureel gerealiseerd (55%), 2,9 miljoen euro (28%) incidenteel gerealiseerd en 1,7 miljoen euro (17%) nog niet gerealiseerd.

Een aantal maatregelen zijn in 2012 (deels) niet structureel te realiseren. Dit zijn de volgende:

2.	Huisvesting/gebouwenbeheer	€ 45
3.	Organisatieontwikkeling	€ 500
8.	Sturen op autonome uitstroom	€ 130
26.7.3	Catering	€ 180
26.7.4	Inhuur externen	€ 1.486
52.	Afromen positief resultaat WMO	€ 200
TOTAAL		€ 2.541

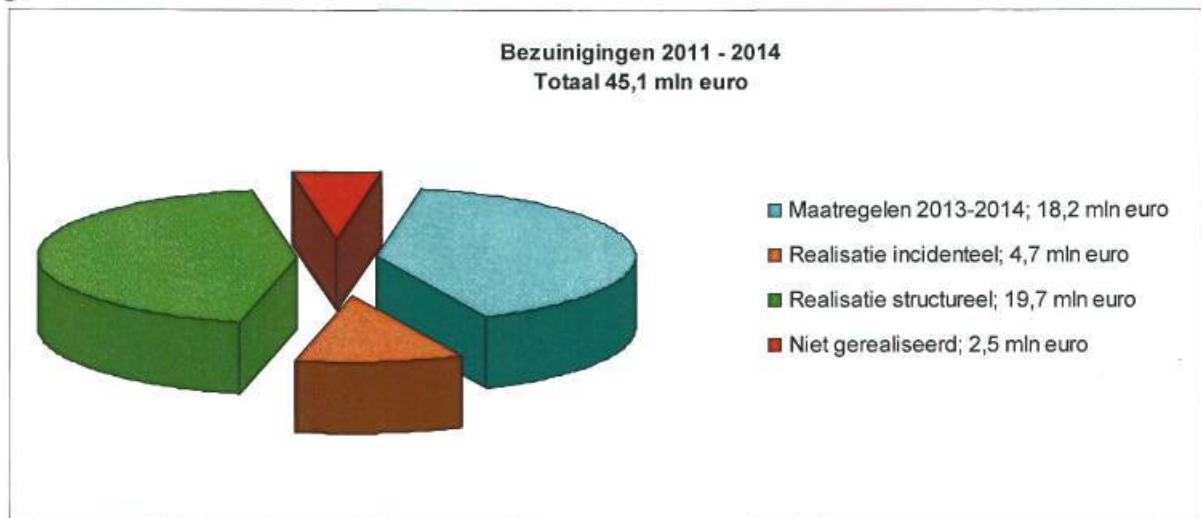

Dit betreft onder andere besparingen die zijn gekoppeld aan de verschillende reorganisaties en daaruit volgende besparingen op formatie. Daarnaast is de taakstelling inhuur derden financieel moeilijk te incasseren vanwege de inzet ten behoeve van dienstverlening en projecten en andere werkzaamheden waar opbrengsten tegenover staan.

Waar mogelijk is voor de niet structureel te realiseren maatregelen incidentele dekking gezocht in 2012. We hebben het GMT opdracht gegeven alternatieven aan te reiken voor het tekort in 2012 en waar nodig aanvullende maatregelen te zoeken voor structurele invulling van de maatregelen vanaf 2013.

We zullen u in de 7^e voortgangsrapportage (oktober 2012) de vorderingen melden en indien nodig bijsturingvoorstellen aan u voorleggen. Daarbij beseffen we ons dat in de nu nog niet gerealiseerde maatregelen nog een aantal zeer lastige taakstellingen zitten.

In 2013 en 2014 is nog voor 18,2 miljoen (40%) aan taakstellingen te realiseren. De actuele stand van de totale uitwerking van de 45,1 miljoen euro 2011-2014 is onderstaand in beeld gebracht.

Formatie

De bezuinigingsoperatie van de gemeente Groningen voor de periode 2011-2014 heeft personele consequenties. In deze 6^e rapportage is een aantal maatregelen verder uitgewerkt, waardoor er een completer beeld ontstaat van de formatie-effecten. Op basis van de tot nu toe uitgewerkte maatregelen komen we op een formatieafname van 115 fte.

Eerder gaven wij aan een formatieafname te verwachten van circa 150 fte, na uitwerking van de resterende maatregelen. Wij verwachten nog steeds ongeveer op dit aantal uit te komen.

2.1 Samenvatting maatregelen 2011 en 2012

Hierna worden de belangrijkste ontwikkelingen en risico's aangegeven.

1. Concentreren of uniformeren ondersteunende afdelingen (€ 350.000)

De vorming van de nieuwe PIJOFACH-organisatie levert een belangrijke bijdrage aan de gemeentelijke bezuinigingstaakstelling voor de periode 2011-2014. Het inrichten van een Shared Service Center (SSC) is een van de bouwstenen voor de toekomstige organisatie.

Het koepelplan SSC is in vastgesteld, daarna volgt de implementatie van de nieuwe werkwijze. Voor de taakstellingen 2012 en 2013 is sprake van een vertragingrisico. De taakstelling 2012 is incidenteel opgelost en de structurele realisatie is voorbereid.

3. Organisatie ontwikkeling (€ 500.000)

De maatregelen op het gebied van wijkgericht werken, vorming, de (programmatische) sturing op maatschappelijke ontwikkeling en het concentreren beleidstaken moeten nog verder worden uitgewerkt. De financiële taakstelling zal op korte termijn worden verdeeld over de afzonderlijke zoekrichtingen en voor enkele taakstellingen zal een projectplan worden vastgesteld.

We hebben goede vordering gemaakt met de voorbereiding van enkele onderdelen van de organisatieontwikkeling, zoals de vorming van stad.beheer en de omvorming van de managementstructuur (vorming GMT). Deze maatregelen zullen in volgende jaren besparingen opleveren. De voorbereiding en besluitvorming met betrekking tot de voorgenomen reorganisatie en vervolgens de herplaatsing van formatie kost echter tijd. De taakstelling 2012 van 500 duizend euro kan daarom nog niet structureel worden gerealiseerd.

6.2 Uitzendkrachtenpool/ projectleiderspool (€ 100.000)

Vacatures die vanaf 2012 ontstaan worden waar mogelijk ingevuld door functionarissen uit de interne projectleiderspool. De eerste tranche van deze bezuiniging (100 duizend euro) in 2012 dekken we incidenteel.

8. Sturen op autonome uitstroom (SOZAWE) (€ 175.000)

Een aantal ontwikkelingen heeft ertoe geleid dat de opbrengst van de maatregel mogelijk lager uitvalt dan oorspronkelijk geraamd: een deel van de opbrengst van de autonome uitstroom zal bij andere zoekopdrachten terechtgekomen, o.a. bij de PIJOFACH en de invulling van de concernmaatregel 'jong voor oud'. Door een toename van het aantal klanten is het noodzakelijk een deel van de vacatures binnen het primair proces opnieuw in te vullen.

De inschatting is dat in 2012 en volgende jaren maximaal 25% van de taakstelling wordt gerealiseerd. Voor het resterende deel van circa 130 duizend euro moet nog een alternatieve oplossing worden gevonden

14. Efficiencymaatregelen RO/EZ (€ 500.000)

Het uitvoeringsplan is afgerond en door ons college in mei 2012 vastgesteld, nadat de OR er mee heeft ingestemd. De te bezuinigen formatie is niet direct weg. Er zal eerst sprake zijn van boventalligheid. Er worden voorstellen uitgewerkt om dit incidentele tekort op te lossen. Ook is er sprake van gedeeltelijke "weglek" naar tarieven, opbrengsten van derden en investeringsprojecten. Met dit laatste effect is rekening gehouden in het bezuinigingspakket.

15.4 Samenwerking van het Kunstencentrum en de Muziekschool OCSW (€ 210.000)

Op 10 april 2012 namen wij het principebesluit tot verzelfstandiging van de Muziekschool, zodat deze kan fuseren met de Kunstencentrum Groep. Op dit moment wordt er afstemming gezocht met de sociale partners over het uitvoeringsplan en het sociaal statuut. Een definitief besluit volgt in het najaar, waarna de nieuwe fusiecombinatie eind 2012 van start kan gaan. Tot de te realiseren fusiedoelstellingen behoren in 2012:

- de start van één organisatie, die de taakstelling van 160 duizend euro in 2012 oplopend naar 210 duizend euro in 2013 (de samenvoeging van de maatregelen 15.3 Muziekschool (OCSW) 50 duizend euro en 65.2 Verhogen inkomsten Muziekschool 110 duizend euro) realiseert;
- de integratie van programma's die één totaalaanbod en een stevige groei van het aantal cursisten tot stand brengt en de inkomsten hieruit realiseert (50 duizend euro).

Door een vertraging bij de fusie wordt de taakstelling van 210.000 voor 2012 niet door de fusiepartners gerealiseerd. Daarom zal de taakstelling voor 2012 incidenteel worden gerealiseerd.

24. Versobering inkoop goederen en diensten (€ 1.400.000)

De totale taakstelling 2011 en 2012 bedraagt 1,4 miljoen euro. Hiervan is 0,3 miljoen euro in 2011 gerealiseerd en kan in 2012 voor 0,5 miljoen euro worden gerealiseerd uit voordelen op de aanbesteding van inkoop energie. De (resterende) taakstelling voor 2012 ad 0,6 miljoen euro willen we behalen door stroomlijning van de inkooporganisatie en bundeling van enkele specifieke inkoopcategorieën. Deze voorstellen worden nu uitgewerkt.

26.7 Beperken inhuur derden, afschaffen bedrijfsfitness, afdelingsuitjes en beperken catering (€ 2.000.000)

Catering

We hebben voor de besparing op de catering gekozen voor een versoberde exploitatieopzet. Dat zal naar verwachting een bruto besparing opleveren van circa 500 duizend euro. Na aftrek van de al eerder ingeboekte besparingen bij enkele diensten en weglek blijft een netto structurele besparing over van 350 duizend euro.

De voorstellen om te komen tot een versobering van het cateringaanbod voor het personeel zijn inmiddels ter kennis gebracht aan de Centrale Ondernemings Raad, die deze vervolgens heeft besproken met de gemeentesecretaris. Hieruit zijn geen wijzigingen voortgekomen.

De invoering vindt plaats per 1 juli 2012. Dat heeft gevolgen voor de besparing dit jaar. We rekenen voor 2012 op een netto bezuinigingsopbrengst van 182 duizend euro. Voor het resterende deel van de taakstelling 2012 is nog geen incidentele dekking gevonden.

Externe inhuur

We hebben onderzocht hoe de afname van inhuur derden vanaf 2012 kan worden benut voor de realisatie van deze taakstelling en wat de consequenties daarvan zijn. Daaruit blijkt dat deze taakstelling financieel erg moeilijk is te realiseren.

Beperken van inhuur van medewerkers in de lagere schalen heeft directe gevolgen voor onze dienstverlening aan burgers. Vervanging van flexibel inzetbare medewerkers door vaste medewerkers is per saldo duurder en minder efficiënt. Als we deze budgetten bij enkele diensten schrappen dan heeft dat directe gevolgen voor de bezetting bij de balies, de openingstijden en de dienstverlening in onze publieksgebouwen.

Vervanging van inhuur van hoger ingeschaald personeel door vaste medewerkers werken we onder anderen al uit bij maatregel 6.2 projectleiderspool. Daarnaast blijkt dat tijdelijke medewerkers voor een groot deel worden gefinancierd uit incidentele middelen en bijdragen van derden. Schrappen van structurele budgetten is niet mogelijk; leidt tot het wegvallen van inkomsten; of het niet na kunnen komen van contractuele verplichtingen.

In de volgende voortgangsrapportage komen we uitgebreider terug op deze taakstelling.

30. Brandweer: de taak duiken schrappen (€ 150.000)

We willen deze taak in regionaal verband anders organiseren. De Veiligheidsregio zal daarover pas in 2014 een besluit nemen. De maatregel zal naar verwachting ook veel minder opleveren. Bij de volgende voortgangsrapportage (oktober 2012) leggen wij alternatieve voorstellen voor, voor een totaalbedrag van 500 duizend euro. Daarin is een voorstel opgenomen voor de invulling van de taakstelling 2012 van 150 duizend euro.

44. Taakstelling geïntegreerde aanpak budgetten maatschappelijke ontwikkelingen (€ 500.000)

Van deze taakstelling moet 500 duizend euro worden gerealiseerd in 2012. Voorstellen zijn hiervoor op dit moment in voorbereiding.

De besluitvorming over de invulling van de bezuinigingen vanaf 2013 (rond 1,2 miljoen euro) zal worden betrokken bij de inrichting van de taken die in het kader van de drie decentralisaties naar de gemeente Groningen worden overgeheveld.

46 Beëindigen subsidierelaties met instellingen (€ 550.000)

Uw raad heeft de invulling van deze taakstelling vastgesteld, met uitzondering van het voorstel bezuiniging op de zelforganisaties voor een bedrag van 100 duizend euro. Dit deel van ons voorstel hebben wij bij de behandeling van de begroting voor het jaar 2012 teruggetrokken. Wij hebben daarbij aangegeven dat wij, na het overleg met de zelforganisaties, medio 2012 met een nieuw voorstel komen voor het realiseren van het bedrag van 100 duizend euro.

Dit betekent dat wij in 2012 een incidenteel bedrag van 100 duizend euro op een andere wijze dienen te realiseren. Wij stellen voor dit te realiseren binnen de subsidiebudgetten. Vanaf 2013 willen wij een structurele bezuiniging van 100 duizend euro te realiseren op het activiteitenbudget van de zelforganisaties (zie hoofdstuk 3 voor verdere toelichting).

52. Afkomen van te verwachten positief resultaat Wmo (€ 1.900.000)

Door een overschot aan Wmo-middelen in voorgaande jaren hebben we een bezuinigingstaakstelling opgenomen van 1,9 miljoen euro. Vervolgens heeft het rijk in 2011 1,5 miljoen euro bezuinigd op de integratie-uitkering Wmo. De totale taakstelling komt daarmee op 3,4 miljoen euro.

Omdat we 3,4 miljoen euro niet reëel vonden, hebben we ter compensatie bij de begroting 2012 voor een periode van drie jaar 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld. Daarmee is deze bezuiniging dus tot en met 2014 jaarlijks voor 1,7 miljoen euro gedekt. Vanaf 2015 zullen structurele maatregelen moeten worden getroffen.

Bij de jaarrekening 2011 zijn de financiële effecten verwerkt conform het door uw raad aangenomen amendement en de bij de behandeling van de rekening 2011 in uw raad aangenomen motie.

59. Gehandicaptenparkeerkaart (€ 35.000)

In de nota 'Parkeren met perspectief' is het principebesluit opgenomen om voor de kosten van het gehandicaptenparkeren een bijdrage te vragen aan gehandicapten, op basis van kostendekkendheid. In de beleidsnota gehandicaptenparkeren is het voorstel uitgewerkt. De bezuiniging is voor 35 duizend euro in 2012 ingeboekt. De beleidsnota gehandicaptenparkeren is in maart 2012 voorgelegd aan de gehandicaptenraad. Deze heeft formeel geadviseerd, maar deels contrair aan het voorliggende voorstel. Voordat ons College de beleidsregels vaststelt, wordt de conceptnota 'Beleidsregels Gehandicaptenparkeren 2012-2022' aan uw raad voorgelegd. We verwachten een vertraging in de realisatie, daarvoor wordt incidentele dekking gezocht.

Versnelde realisatie.

Ook in 2012 verwachten wij nog een voordeel door de versnelde realisatie van de afschrijvingsvoorstellen. Daarvoor zullen wij begrotingswijzigingen laten uitwerken. Ook de logiesbelasting levert in 2012 nog een klein incidenteel voordeel op.

Overige maatregelen.

De actuele stand van de overige maatregelen vindt u in bijlagen 2 en 3. Voor de maatregelen 2011 en 2012 is daarbij aangegeven of de maatregel structureel, incidenteel, of nog niet is gerealiseerd, inclusief formatiereductie.

Bij elk voorstel geven we met een kleur de voortgang per maatregel aan.

- Groen:** de voorbereiding is afgerond, we verwachten de maatregel te realiseren.
- Oranje:** de voorbereiding is nog niet afgerond.
- Rood:** de maatregel kan niet worden gerealiseerd, of er is een groot realisatierisico.

Voor de rode maatregelen zullen we zo spoedig mogelijk afwegen of de maatregel door een aanpassing in het oorspronkelijke voorstel alsnog kan worden gerealiseerd, of dat er een alternatief voorstel voor deze taakstelling aan uw raad moet worden voorgelegd.

Een kleurencombinatie geeft aan dat de taakstelling bijvoorbeeld in het eerste jaar wordt gerealiseerd, maar dat de voorbereiding voor de oplopende taakstellingen in volgende jaren nog niet is afgerond.

2.2 Taakstellingen 2013 en 2014

Diverse taakstellingen uit 2011 en 2012 hebben een verhoogde taakstelling in 2013 en 2014. Voor deze taakstellingen is de actuele stand in het voorgaande al aangegeven.

De belangrijkste ontwikkelingen en risico's overige maatregelen zijn:

13. Verlaging concernbijdrage aan iederz (€ 700.000)

We hadden u voorgesteld te bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage aan iederz, in 2013 met 450 duizend euro, oplopend naar in totaal 700 duizend euro in 2014. Door de economische crisis en de verlaging van de rijkssubsidie kan iederz minder verdienen dan gepland. Daarom heeft uw raad vorig jaar november besloten 450 duizend euro uit de extra beleidsmiddelen beschikbaar te stellen en in 2014 700 duizend euro. Daarmee is deze bezuiniging dus tot en met 2014 incidenteel gedekt. Vanaf 2015 zullen structurele maatregelen moeten worden getroffen.

23. Uitbesteden ombudsfunctie (€ 200.000)

Dit voorstel is na besluitvorming in uw raad geschrapt. Hiervoor komen wij met een vervangend voorstel.

AV1. Afschaffen IZA zorgpakket (€ 100.000)

Een besluit over het IZA-zorgpakket is instemmingsplichtig en kan alleen geëffectueerd worden met instemming van de COR. De COR heeft echter alleen instemming verleend op een optie, waarbij de bedrijfsgeneeskundige zorg wordt ondergebracht bij de arbodienstverlener en bedrijfsmaatschappelijk werk, fysiotherapie en psychologische zorg worden gehandhaafd en worden ondergebracht bij het IZA. Dit betekent feitelijk dat de besparing niet kan worden gerealiseerd met deze maatregel. Momenteel wordt een alternatief uitgewerkt voor deze bezuinigingstaakstelling.

AV2. Energie besparen gemeentelijke gebouwen (€ 700.000)

Wij laten een uitvoeringsprogramma voor energiebesparing en het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed uitwerken door een extern bureau. We hebben daarbij de opdracht gegeven om te kijken hoe de bezuinigingstaakstelling in de plannen kan worden meegenomen. De beslissing of we hiermee verder gaan wordt binnenkort genomen. Het is nog niet zeker of het uitvoeringsprogramma op korte termijn leidt tot bezuinigingen, of dat de "winst" in de eerste jaren nodig is om energie besparende investeringen te doen.

Daarnaast hebben wij de organisatie gevraagd al vast enkele snel invoerbare energiebesparingsmaatregelen uit te werken (laag hangend fruit) voor invulling van de taakstellingen 2013 en 2014.

Bij deze maatregel zijn er vertraging- en realisatierisico's.

AV6. Afstoten/ stoppen met de drafbaan / evenemententerrein (€ 400.000)

Met alle gebruikers (de betrokkenen bij de paardensport en de overige gebruikers) zijn we in gesprek over mogelijke kostenbesparingen en opbrengstverhogingen.

Bij deze maatregel is er een realisatierisico voor een deel van de taakstelling.

3. Inhoudelijke wijzigingen van de voorstellen

In dit hoofdstuk geven wij een toelichting op inhoudelijke wijzigingsvoorstellen in het bezuinigingspakket.

Maatregel 46. Beëindigen subsidierelatie met instellingen (€ 550.000)

Onderdeel van dit voorstel was een bezuiniging op de zelforganisaties voor een bedrag van 100 duizend euro. Tijdens de behandeling van de begroting 2012 hebben wij het betreffende onderdeel voor het jaar 2012 teruggetrokken. Wij hebben daarbij aangegeven dat wij, na het overleg met de zelforganisaties, medio 2012 met een nieuw voorstel komen voor het realiseren van het bedrag van 100 duizend euro.

Op 5 april 2012 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met het Platform Zelforganisaties Groningen over het effect van de bezuiniging op de activiteiten van de zelforganisaties. Op basis van dit overleg stellen wij uw raad voor per 1 januari 2013 een structurele bezuiniging van 100 duizend euro te realiseren op het activiteitenbudget van de zelforganisaties. Het Platform Zelforganisaties heeft in het overleg onvoldoende aannemelijk kunnen maken dat een bezuiniging op het activiteitenbudget leidt tot onoverkomelijke problemen in het activiteitsaanbod. Wij houden vast aan ons standpunt dat er voldoende activiteitengeld beschikbaar blijft voor een breed en gevarieerd aanbod. En dat een deel van de bezuiniging door zelforganisaties opgevangen kan worden door efficiënter en effectiever samen te werken met andere zelforganisaties en maatschappelijke instellingen in de stad. Dit is in lijn met de uitgangspunten van de nota Zelforganisatie 2011-2014.

Dit betekent dat wij in 2012 een incidenteel bedrag van 100 duizend euro op een andere wijze dienen te realiseren. Wij stellen voor dit te realiseren binnen de subsidiebudgetten.

Voor het onderdeel beëindiging van de subsidie op cultuureducatie per 1 januari 2012 is incidentele dekking geregeld. In de cultuurnota voor de periode 2013 -2016 zullen wij voorstellen doen voor het structureel invullen van de bezuiniging van 30 duizend euro vanaf 2013.

We werken enkele knelpunten en alternatieve dekkingsvoorstellen verder uit. Zonodig zullen wij u bij de volgende rapportage daarvoor besluiten voorleggen.

4. Reserve flankerend beleid

Ons college heeft de nota 'Flankerend beleid bezuinigingen 2011-2014' vastgesteld, waarin nadere regels en criteria zijn opgenomen inzake de te financieren herplaatsingvoorzieningen. Het flankerend beleid bestaat eruit dat de medewerkers, waarvan de functie wordt opgeheven in het kader van deze bezuinigingsoperatie op grond van de sociale leidraad een herplaatsingstraject wordt aangeboden. Het traject is erop gericht hen een passende functie aan te bieden.

Op dit moment zijn er nog geen bedragen uitgekeerd.

5. Reserve frictiekosten

Doel van de reserve is hieruit incidentele kosten te betalen die voortvloeien uit vastgestelde maatregelen van de bezuinigingstaakstelling 2011- 2014.

Totaal is tot en met 2011 beschikbaar gesteld:

Restant budget frictiekosten 2007 – 2010	€ 1.863.000
Budget 2011	€ 1.000.000
Totaal beschikbaar	€ 2.863.000
Uw raad heeft inmiddels uit deze reserve beschikbaar gesteld:	€ 1.269.000
Resteert ultimo 2011	€ 1.594.000

In de volgende rapportage zullen we de actuele stand per juli 2012 aangeven.

6. Communicatie.

In het algemeen is het uitgangspunt, dat partijen tijdig worden geïnformeerd over de maatregelen. Voor 2012 zijn in het kader van de communicatie vooral de volgende maatregelen relevant:

- over diverse concernbrede personele maatregelen is doorlopend contact met de COR. Voor dienstspecifieke maatregelen vindt overleg plaats met de betreffende OR-en;
  - 43 afschaffen schoolzwemmen - met de betreffende schoolbesturen en de Onderwijs- en adviescommissie voor de sport is overlegd over deze in schooljaar 2012 - 2013 te realiseren maatregel;
  - 44 taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen. Voor het op de Wmo-voorzieningen te bezuinigen deel zal, nadat het betreffende voorstel is afgerond, overleg worden gevoerd met diverse van belang zijnde organen, waaronder de WMO Adviesraad. De voorgestelde maatregelen kunnen daarom niet eerder ingaan dan 1 juli a.s.;
  - 46 Beëindigen subsidierelatie met instellingen. De betrokken instellingen zijn geïnformeerd;
  - 48 verminderen subsidie Martiniplaza. Met de directie van Martiniplaza voeren we regelmatig overleg. Bij brief d.d. 12 december bent u nader geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de subsidieverlaging, waarbij de reacties van Martiniplaza tevens zijn opgenomen.
  - 59 Gehandicaptenparkeerkaart. Ons voorstel is voorgelegd aan de gehandicaptenraad;
  - aanvullend pakket: maatregel Afstoten/stoppen met de drafbaan/evenemententerrein;
- Wij zijn in overleg met alle betrokken partijen. Op 15 december heeft ons college overleg gehad met de gebruikers van de drafbaan. Daar hebben we de maatregel toegelicht en afspraken gemaakt over het vervolgproces. Het gebruikersoverleg, een regulier overleg op ambtelijk niveau met de gebruikers van de drafbaan, zullen we zo nodig intensiveren.
- Op 19 en 27 januari 2012 was er ambtelijk overleg met de gebruikers die betrokken zijn bij de paardensport. Daar werden de bedragen die de paardensport betreffen nader toegelicht (dagelijkse exploitatie, gepland groot onderhoud). De afspraak is gemaakt dat de KHRV samen met de dienst OCSW bekijkt welke investeringen noodzakelijk zijn, waarbij een goede veiligheid van de baan uitgangspunt blijft. Met alle gebruikers (de betrokkenen bij de paardensport en de overige gebruikers) gaan we binnenkort overleggen over mogelijke kostenbesparingen en opbrengstverhogingen.
- aanvullend pakket: maatregel Lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde.

De communicatie rond deze bezuiniging gaat via het DB van het Meerschap, dat bestaat uit de portefeuillehouder van onze gemeente (voorzitter) en de twee wethouders van Haren en Tynaarlo. De beleidsvisie is in concept uitgewerkt en voor inspraak vrijgegeven. Het DB heeft op 14 mei 2012 het inspraakrapport vastgesteld. Het AB, waar raadsleden van Groningen, Haren en Tynaarlo in zitten, neemt het besluit over de invulling van de bezuinigingen. Het Meerschap is bezig een definitieve Beleidsvisie op te stellen voor de periode 2012-2021, die in de zomer van 2012 zal worden vastgesteld door het AB. Daarna zal het DB een voorstel doen aan het AB over de invulling van de bezuinigingen.

7. Vervolg.

In deze Voortgangsrapportage bezuinigingen hebben we vooral gekeken naar de stand van zaken van de maatregelen 2012 en de voorbereiding voor de maatregelen 2013. Daarbij hebben we diverse knelpunten en vertragingrisico's geconstateerd. De komende maanden zullen wij zoeken naar oplossingsmogelijkheden, door of een bijstelling van het oorspronkelijke voorstel, of het zoeken naar vervangende dekking. Daarover zullen wij u zonedig bijstuuringsvoorstellen doen.

Wij willen u de volgende voortgangsrapportage in oktober 2012 aanbieden.

Bijlage 2: Concernbezuinigingen 2011-2014 - Actuele stand taakstellingen 2011 + 2012						VGR bezuinigingen 2011-2014 (tbv VGR 2012-6)					
		Taakstelling				Realisatie			FTE's		
						t/m 2012			Totale		
		Taakstelling x € 1.000				Totaal	Taak-	Realisatie		Taak-	
Nr.	Maatregel	2011	2012	2013	2014	2011-2014	stelling	S	I	N	stelling
Bezuinigingen op en in de eigen organisatie											
Concentratie											
1	Concentreren/uniformeren onderst.afdelingen:										
1.1	P&O functie		150	325	175	650	150		150		13,6
1.2	Besparingen financiële functie				1.000	1.000					16,0
1.3	Besparingen DIV-functie			100	100	200					
1.4	Slimmer inkopen communicatie-activiteiten		200	200		400	200		200		
1.4	Communicatie-advies herschikken			125	125	250					
1.5	Verbeteren bezwaarschriftenproces			50	50	100					2,0
1.5	Efficiënter inrichten Juridisch adviesproces			50	50	100					1,0
1.5	taakdifferentiatie				60	60					
1.5	Vermindering Vastgoed(VGO)-juridische dienstverlening aan BSD				40	40					
1	Subtotaal ondersteunende afdelingen		350	850	1.600	2.800	350		350		32,6
2	Besparingen huisvesting/gebouwenbeheer		150	600	250	1.000	150	60	45	45	pm
3	Organisatieontwikkeling:										
3.1	Aanvulling uit traject organisatie ontwikkeling			220	220	440					pm
3.2	Stroomlijnen organisatie										
3.2.1	Samenvoegen beheer en onderhoud										
3.2.2	Wijkgericht werken										
3.2.3	Beleidsfuncties										
3.2.4	Organisatiekosten maatschappelijk domein										
3.2.5	Management (AMT -> GMT)										
3.2	Stroomlijnen organisatie		500	1.280	780	2.560	500			500	
3	Subtotaal organisatieontwikkeling										
4	Vorming directie stadstoezicht:										
4.1	Overlappende taakgebieden				110	110					pm
4.2	Vergunningen			75		75					pm
4	Subtotaal vorming directie stadstoezicht			75	110	185					
5	Overige samenvoeging afdelingen										
5.1	taakreductie- en verandering : Formatie bij inzameling gevaarlijk afval en Olie-Water-Slib	15				15	15	15			0,5
5.2	Loket Beheer en verkeer		50			50	50		50		1,0
5.3	Samenvoeging afdelingen DIA en Bestuursdienst		65			65	65		65		1,2
5	Subtotaal overige samenvoeging afdelingen	15	115			130	130	15	115		2,7
Totaal concentratie		15	1.115	3.025	2.960	7.115	1.130	75	510	545	35,3
Efficiency (intern)											
6	Efficiency personeel en loonkosten:										
6.1	Uitstroom oud/ instroom jong personeel			250	750	1.000					
6.2	Uitzendkrachtenpool/ projectleiderspool		100	250	150	500	100		100		
6.3	Efficiency uitvoerende taken P&O			50		50					1,0
6.4	Minder papieren salarisstroken	10				10	10	10			
6.5	Budgetten uitzendkrachten structureel verlagen	130				130	130	130			

		Taakstelling					Realisatie				FTE's
		Taakstelling x € 1.000				Totaal	t/m 2012			Totale	
Nr.	Maatregel	2011	2012	2013	2014	2011-2014	Taakstelling	Realisatie			Taakstelling
								S	I	N	
6.6	<i>Personeelsreductie: vacatureruimte:</i>										
6.6.1	Structureel schrappen van vacatures	35				35	35	35			0,7
6.6.2	personeelsreductie : Vrijval vacatureruimte	20				20	20	20			1,0
6.6.3	personeelsreductie : vacatureruimte		55	50		105	55	55			1,8
6.6.4	personeelsreductie : Vrijval wachtgeld	35				35	35	35			
6.6	<i>Subtotaal personeelsreductie: Vacatureruimte</i>	90	55	50		195	145	145			3,5
6	<i>Subtotaal efficiency personeel en loonkosten</i>	230	155	600	900	1.885	385	285	100		4,5
7	Factor incidenteel in nominale compensatie	250	250	250	250	1.000	500	500			
8	Sturen op autonome uitstroom		175	175	175	525	175	45		130	7,5
9	<i>Efficiency bedrijfsvoering</i>										
9.1	verminderen aantal kantoorwerkplekken	25	25	225	25	300	50		50		
9.2	verminderen aantal telefoontoestellen			100		100					
9.3	Bedrijfsvoering RO/EZ			150		150					3,4
9.4	Minder secretariale ondersteuning			100		100					1,7
9	<i>Subtotaal efficiency bedrijfsvoering</i>	25	25	575	25	650	50		50		5,1
10	taakstellende bezuiniging i-functie			100	100	200					2,5
11	Anders financieren programma SHV	340				340	340	340			
12	Efficiëntie Zelfstandigen/WWIK		90	90	100	280	90	90			2,6
13	Verlaging concernbijdrage aan lederz			450	250	700					
14	Efficiencytaakstelling RO/EZ		500	500		1.000	500		500		21,6
15	<i>Overige efficiency maatregelen:</i>										
15.1	Buitendienst Geografische Informatievoorziening		25	30		55	25	25			1,0
15.2	bureau Woonwagenzaken		25	25		50	25	25			
15.3	Effectievere inzet personeel Muziekschool		25	25		50	25		25		pm
15.4	Samenvoeging Kunstencentrum en Muziekschool in een nieuwe stichting		25	25		50	25		25		pm
15	<i>Subtotaal overige efficiency maatregelen</i>		100	105		205	100	50	50		1,0
16	Minder wethouders	110	210			320	320	320			2,5
17	Griffie	100	100	200		400	200	100	100		2,0
18	<i>Technische correcties op bezuinigingsvoorstellen:</i>										
18.1	Bedrijfsvoering risico	-400	-100			-500	-500		-500		
18.2	Correctie ivm wegdek		-600	-1.500	-1.500	-3.600	-600		-600		
18	<i>Subtotaal technische corr.bezuinigingsvoorst:</i>	-400	-700	-1.500	-1.500	-4.100	-1.100		-1.100		
Totaal Efficiency (intern)		655	905	1.545	300	3.405	1.560	1.730	-300	130	49,3
Efficiency (extern)											
19	Overdracht vastgoed management aan corporaties			160		160					2,0
20	Uitbesteding bezwaar en beroep			115		115					1,5
21	Efficiënter gebruik voorzieningen WSR			50		50					0,2
22	Martiniplaza / SB/OP			200		200					pm
23	Uitbesteden ombudsfunctie				200	200					
Totaal Efficiency (extern)				525	200	725					3,7

		Taakstelling				Realisatie				FTE's	
		Taakstelling x € 1.000				Totaal	t/m 2012			Totale	
Nr.	Maatregel	2011	2012	2013	2014	2011-2014	Taak- stelling	Realisatie		Taak- stelling	
								S	I	N	
Bedrijfsvoering & personele voorzieningen (was dienstverl. Intern)											
24	Versobering inkoop goederen en dienstverlening	400	1.000	1.000	1.100	3.500	1.400	300	1.100		pm
25	<i>Minder interne dienstverlening P&O gerelateerd:</i>										
25.1	Onttrekking resterend deel budget 'Regeling WGA'	260				260	260	260			
25.2	bedrijfsvoering MD:Personeel in balans			40		40					
	<i>Subtotaal minder interne dienstverlening P&O</i>	260		40		300	260	260			
26	<i>Bedrijfsvoering & personele voorzieningen:</i>										
26.1	Bedrijfsvoering RO/EZ A.		45	200		245	45	45			
26.2	Bedrijfsvoering RO/EZ B.				35	35					
26.3	Bedrijfsvoering & personele voorzieningen	160	50			210	210	160	50		0,8
26.4	eigen bedrijfsvoering : Catering	15				15	15	15			
26.5	Sluiting bedrijfskantine		20			20	20	20			
26.6	Afschaffen afdelingsuitjes	245				245	245	245			3,5
26.7	<i>Beperken inhuur externen/ flexibele schil en gemeentebrede bezuinigingen op kantines (niet MD/DSW/SB), fitness, afdelingsuitjes:</i>										
26.7.1	Fitness		84			84	84	84			
26.7.2	Dienstuitjes	120	-40			80	80	80			
26.7.3	Catering		350			350	350		170	180	2,3
26.7.4	Inhuur externen	630	856			1.486	1.486			1.486	
26.7	<i>Subtotaal fitness, dienstuitjes, catering, inhuur</i>	750	1.250			2.000	2.000	164	170	1.666	2,3
26.8	Versobering interne bedrijfsbudgetten	265	10	15		290	275	275			
26	<i>Subtotaal bedrijfsv. & personele voorzieningen</i>	1.435	1.375	215	35	3.060	2.810	924	220	1.666	6,6
27	Programma BOSS	300				300	300	300			
Totaal Bedrijfsvoering & personele voorzieningen		2.395	2.375	1.255	1.135	7.160	4.770	1.784	1.320	1.666	6,6
Dienstverlening (extern)											
28	Minder gebruik Gezinsbode		150			150	150	120	30		
29	Verkleinen concernbudget onvoorzien	200				200	200	200			
30	Brandweer: de taak duiken schrappen		150	150	200	500	150		150		pm
31	Bezuinigingen bij Brandweer en GGD via de H&OG	50	50	150	50	300	100	100			17,0
32	GGD: Officier van Dienst Geneeskundig onderbrengen bij de H&OG		40			40	40	40			
Totaal Dienstverlening (extern)		250	390	300	250	1.190	640	460	180		17,0
Totaal Bezuinigingen op en in de eigen organisatie		3.315	4.785	6.650	4.845	19.595	8.100	4.049	1.710	2.341	111,9
Bezuinigingen op de Voorzieningen in de stad											
Werk & Inkomen											
33	Stadjerspas		250			250	250	250			0,3
Leefomgeving											
34	Brandweer: maatr.Oosting/Alders terugdraaien		70	70		140	70	70			2,0
35	Minder personeel brugbediening		50	50		100	50	50			
36	Verruiging grote groen gebieden.	300	535			835	835	835			
37	verlagen vrij budget Stadsdeelbeheerder		80			80	80	80			

		Taakstelling				Realisatie				FTE's	
						t/m 2012				Totale	
Nr.	Maatregel	Taakstelling x € 1.000				Totaal 2011-2014	Taak- stelling	Realisatie			Totale Taak- stelling
		2011	2012	2013	2014			S	I	N	
Wonen											
38	Hypotheek-gemeente-garanties	25				25	25				
39	Platform GRAS		20			20	20				
40	Verlaging budget stadsdeelprogramma (Nb zie ook stadsdeelprogramma)	250	250			500	500				
41	Groninger Woonkwaliteit	100				100	100				
Onderwijs											
42	Verlaging subsidie de Jonge onderzoekers		160	200		360	160	160			
43	Afschaffen schoolzwemmen			225		225				1,0	
Welzijn											
44	Taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatsch. Ontwikkelingen		500	1.200		1.700	500		500		
Gezondheid											
45	<i>Uitvoering Wmo</i>										
45.1	WMO: eigen bijdrage (4.6 tm 4.10)	300	325	125		750	625	625			
45.2	WMO: Het verschuiving van het aandeel HH2 naar HH1 (hulp bij het huishouden)	20	40	65		125	60	60			
45	<i>Uitvoering Wmo</i>	320	365	190		875	685	685			
Sport, Cultuur, Welzijn											
46	Beëindigen subsidierelaties met instellingen.		550			550	550	420	130		
47	Verhogen inkomsten door extra activiteiten WSR		25			25	25	25			
48	Verminderen subsidie Martiniplaza		200	200		400	200	200			
Totaal Bezuinigingen voorzieningen in de stad		995	3.055	2.135		6.185	4.050	3.420	630	3,3	
Financieel/technische maatregelen											
49	<i>Anders afschrijven</i>										
49.1	Afschrijven tot restwaarde ondergrondse parkeergarages	300				300	300		300		
49.2	verlenging afschrijvingstermijnen computerhardware			130	130	260					
49.3	Invoering restwaarde gemeentelijke gebouwen	200	200	200	200	800	400	400			
49.4	Invoering restwaarde gebouwen DIA	200				200	200	200			
49.5	Niet afschrijven op grondwaarde	400				400	400	400			
49.6	Verlenging afschrijvingstermijnen concerninvesteringen	1.480				1.480	1.480	1.480			
49	<i>Totaal anders afschrijven</i>	<i>2.580</i>	<i>200</i>	<i>330</i>	<i>330</i>	<i>3.440</i>	<i>2.780</i>	<i>2.480</i>	<i>300</i>		
50	taakreductie- en verandering : verminderen toevoeging aan reserve bodemsanering	100				100	100	100			
51	ISV middelen	1.250	1.250			2.500	2.500	2.500			
52	Afkomen van te verwachten positief resultaat Wmo	1.900				1.900	1.900		1.700	200	
53	Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang	400	200	200	200	1.000	600	600			
54	Vermindering subsidie Groningen Airport Eelde			265		265					
55	Areaaluitbreiding HVD/OCSW 3 jaarschrijven	100	100	100		300	200	200			
56	Vrijval risicobuffer 2007-2010	990				990	990	990			

Nr.	Maatregel	Taakstelling				Totaal 2011-2014	Realisatie				FTE's Taak- stelling
		Taakstelling x € 1.000					Taak- stelling	Realisatie			
		2011	2012	2013	2014			S	I	N	
57	Werkwijze communicatie				30	30					
58	Bijdrage erfpachtterreinen	90				90	90				
Totaal financieel/technische maatregelen		7.410	1.750	895	560	10.615	9.160	6.960	2.000	200	
Verhoging van de gemeentelijke inkomsten											
59	Gehandicaptenparkeerkaart		35	40		75	35		35		
60	Woonwagens				35	35					
61	Verkeerskundige toets bouwvergunningen				70	70					
62	Meer gebruik openbaar gebied in rekening brengen		60	60		120	60		60		
63	taakreductie- en verandering : veges uit riolrecht	315				315	315	315			
64	Publiekrechtelijke tarieven hogere dekkingsgraad	350	400	300		1.050	750	720	30		
65	<i>Verhoging tarieven en entreegelden OCSW:</i>										
65.1	Verhoging tarieven en entreegelden OCSW		50			50	50	50			
65.2	Verhogen inkomsten bij de Muziekschool		110			110	110		110		
65	<i>Totaal verhoging tarieven en entreegelden OCSW</i>		160			160	160	50	110		
66	<i>Leges DIA:</i>										
66.2	Afschaffen kortingsregeling reisdocumenten en rijbewijzen	50				50	50	50			
66	<i>Totaal Leges DIA</i>	50				50	50	50			
67	<i>Overige aanpassingen tarieven:</i>										
67.1	Verhoging Logiesbelasting	40		50		90	40	40			
67.2	GGD: terugdraaien maatregelen Oosting/Alders: het verhogen van de leges.	10				10	10	10			
67	<i>Totaal Overige aanpassingen tarieven</i>	50		50		100	50	50			
68	Verhogen OZB	4.000				4.000	4.000	4.000			
69	Uitbreiding dienstverlening derden bij CIO	25	25	25	25	100	50	25	25		
70	Uitbreiding dienstverlening derden bij Salarisadministratie	50				50	50	50			
71	Meer werken voor derden		50	55		105	50		50		
Totaal financieel/technische maatregelen		4.840	730	530	130	6.230	5.570	5.260	310		

		Taakstelling				Realisatie				FTE's	
						t/m 2012				Totale	
Nr.	Maatregel	Taakstelling x € 1.000				Totaal 2011-2014	Taak- stelling	Realisatie			Taak- stelling
		2011	2012	2013	2014			S	I	N	
Eigen organisatie											
AV1	Afschaffen (restant) IZA zorgpakket			100		100					
AV2	Energie besparen gemeentelijke gebouwen			400	300	700					
AV3	Investeren in KCC en kanaalmanagement			250	250	500					
Totaal eigen organisatie				750	550	1.300					
Voorzieningen in de stad											
AV4	Vermindering ondersteuning duurzaamheid			75		75					0,5
AV5	Afschaffen subsidies Goed Idee			100		100					
AV6	Afstoten/stoppen met de drafbaan/evenem.terrein			200	200	400					
AV7	Lagere bijdrage aan de GR Meerschop Paterswolde				100	100					
Totaal voorzieningen in de stad				375	300	675					0,5
Financieel/technische maatregelen											
AV8	Verlagen budget onvoorzien			200		200					
AV9	Lagere dotatie WGA-budget aan reserve WGA			200		200					
Totaal financieel/technische maatregelen				400		400					
Verhogen eigen inkomsten											
AV10	Dienstverlening voor regio-gemeenten			50	50	100					
Totaal verhogen eigen inkomsten				50	50	100					
Totaal aanvullende bezuinigingen				1.575	900	2.475					0,5
TOTAAL bezuinigingen 2011-2014		16.560	10.320	11.785	6.435	45.100	26.880	19.689	4.650	2.541	115,7
Realisatie procentueel t.o.v. de taakstelling (t/m 2012)							100%	73%	17%	9%	
	Vorbereiding afgerond, wordt gerealiseerd										
	Vorbereiding nog niet afgerond										
	Wordt niet gerealiseerd, alternatief zoeken										
	Vorbereiding deels afgerond en gerealiseerd										
	Vorbereiding deels afgerond, waarschijnlijk vertragsrisico										

BIJLAGE 3. Actualisatie toelichting op de voorstellen rapportage VI

De wijzigingen ten opzichte van de vorige rapportage zijn grijs gearceerd.

Bezuinigingen op en in de eigen organisatie

De bezuinigingsvoorstellen voor de organisatie tellen op tot 19,5 miljoen euro. Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende categorieën:

- Concentreren of samenvoegen van gemeentelijke functies.
- Efficiëncymaatregelen voor interne gemeentelijke werkprocessen.
- Efficiëncymaatregelen voor werkprocessen waarvan externe partijen onderdeel uitmaken.
- Verbeteren bedrijfsvoering en versobering personele voorzieningen.
- Besparen op/door dienstverlening externen.

1. Concentreren of uniformeren ondersteunende afdelingen (Totaal € 2,8 miljoen, 32,6 fte + nog uit te werken aantal fte) (in 2011 nihil, 2012 € 350.000)

De vorming van de nieuwe PIJOFACH-organisatie levert een belangrijke bijdrage aan de gemeentelijke bezuinigingstaakstelling voor de periode 2011-2014. Het inrichten van een Shared Service Center (SSC) is een van de bouwstenen voor de toekomstige organisatie.

In onze organisatie kennen we nu nog een grote diversiteit binnen de diverse PIJOFACH-werkvelden. We willen door standaardisatie en digitalisering van werkprocessen en door een concentratie van deze functies zowel een besparing realiseren als de interne dienstverlening verbeteren. De nieuwe gezamenlijke PIJOFACH-organisatie dient efficiënt, duurzaam (flexibel) en professioneel te worden. We hebben de ambitie om de interne dienstverlening zodanig te organiseren dat deze een toegevoegde waarde blijft bieden aan het primaire proces. Centraliseren en schaalvergroting zijn daarbij geen doel, maar wel een belangrijk middel om aan de opdracht te kunnen voldoen. De vorming van het Shared Service Center (SSC) moet (inclusief de hierna genoemde besparingen op huisvesting en gebouwenbeheer) minimaal een besparing opleveren van 3,8 miljoen euro structureel en een formatiereductie van minimaal 32,6 fte.

De besparing op de P&O functie voor 2012 (150 duizend euro) wordt deels gerealiseerd door incidentele vrijval (90 duizend euro) op de formatie van concern P&O. Het resterende deel (60 duizend euro) kan in 2012 incidenteel worden gedekt door een versnelde verlaging van het opleidingsbudget WGA.

De totale (structurele) besparing zal in de vorm van een formatiereductie worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan (het zogenaamde 'koepelplan'), welke de basis zal vormen voor de verdere uitwerking van het SSC.

De besparing op communicatie (200 duizend euro) in 2012, realiseren we door een korting op de budgetten voor communicatie, dat zal leiden tot een versobering van de communicatiemiddelen.

Gezien de benodigde voorbereidingstijd voor de uitwerking en implementatie van het koepelplan SSC en het effectueren van de voorgenomen formatiereductie is er voor de taakstellingen 2013 sprake van een vertragingrisico, daarvoor worden incidentele oplossingen gezocht.

2. Besparingen huisvesting/gebouwenbeheer (€ 1 miljoen, fte pm)

Inleiding

Deze besparing willen we realiseren door enerzijds de uniformering van het facilitaire proces en anderzijds door het management en beheer op de gemeentelijke gebouwen/vastgoed te bundelen. Voor de bundeling van het vastgoedmanagement en -beheer gaat het vooral om technisch gebouwenbeheer/onderhoud, ruimtetoewijzingsbeleid, standaardisering inrichtingsafspraken en gezamenlijke aanbestedingen.

Vastgoed

Wij willen het kernvastgoed (de gemeentelijke kantoorgebouwen) samenvoegen en centraal exploiteren. Daarvoor zal een centrale kernvastgoedorganisatie worden opgezet die verantwoordelijk is voor het exploiteren van het kernvastgoed. Dit dient zo te gebeuren dat de huisvestingsvraag van de gemeente Groningen optimaal wordt geaccommodeerd met een efficiënte inzet van eigen en gehuurd vastgoed. Daartoe wordt een strategisch vastgoedplan gemaakt dat zoveel mogelijk rekening houdt met veranderingen in de organisatie tot 1 januari 2015 (cf. de planning van het Stappenplan PIJOFACH) en een doorkijk geeft voor de jaren daarna.

Twynstra Gudde heeft advies uitgebracht over de inrichting van een vastgoedorganisatie voor het kernvastgoed van de gemeente. Op basis van dit advies wordt een uitvoeringsplan uitgewerkt.

Daarnaast is een voorstel in voorbereiding voor de invulling van de taakstelling voor 2012 van 150 duizend euro. Daarvoor wordt gekeken naar begrote activiteiten die we in 2012 niet of in mindere mate kunnen doen.

Facilitair

We willen een nieuwe Facilitaire organisatie gaan vormen, met als doel om de huidige acht facilitaire afdelingen samen te voegen tot één gemeentebrede facilitaire organisatie. Dit project is een deelproject van de concernbrede organisatieontwikkeling PIJOFACH.

Inmiddels ligt er een concept van de nieuwe vastgoedorganisatie en de nieuwe facilitaire organisatie. Deze concepten zijn gedeeld met alle betrokkenen binnen onze gemeente (zoals COR, betrokken medewerkers en opdrachtgevers).

3. Organisatieontwikkeling (€ 3 miljoen, fte pm)

In ons collegeprogramma hebben we aangegeven dat we een aanpassing van de organisatievorm willen doorvoeren. We kiezen voor dienstverlening als hefboom voor de organisatieontwikkeling en cultuurverandering. De basis daarvoor willen we in deze collegeperiode leggen. Nu al stellen we een aantal aanpassingen in de structuur voor. Daarmee is winst te behalen in het verbeteren van de dienstverlening (beleid en uitvoering), efficiency en effectiviteit. De verwachting is dat het beter en goedkoper kan.

De volgende structuurwijzigingen worden voorgesteld:

- wijkgewijs werken onderbrengen bij één dienst;
- het samenvoegen van de taken in het beheer van de openbare ruimte;
- de (programmatische) sturing op maatschappelijke ontwikkeling;
- concentreren beleidstaken.

Daarbij gaan we de primaire bedrijfsprocessen in de diensten stroomlijnen. Hierbij gaan we taken met minder mensen uitvoeren door de processen slimmer en efficiënter te organiseren. Hierdoor willen we een besparing realiseren van 3 miljoen euro.

Onderstaand geven wij de stand van zaken per onderdeel weer.

Wijkgewijs werken

De voorbereidingen voor een meer efficiënte en effectieve inrichting van het wijk- of gebiedsgericht werken zijn in voorbereiding. Daarbij maken we onderscheid tussen coördinerende, uitvoerende (beherende) en beleidsmatige taken. De coördinerende taken worden voornamelijk bij de diensten ROEZ (stadsdeelcoördinatie en stadsdeelbeheer) en OCSW (wijkzaken) uitgevoerd. Nadere analyse moet uitwijzen hoe die besparing kan worden gerealiseerd.

Een besparing op uitvoerende en beleidsmatige taken heeft een relatie met de analyses en keuzes die bij de invulling van de taakstelling op het beheer openbare ruimte en de maatschappelijke ontwikkeling. We gaan minder dingen dubbel doen.

Bij de analyse van het wijk- en gebiedsgericht werken betrekken we ook de relaties met gesubsidieerde instellingen in het maatschappelijk domein. Die instellingen werken immers in onze opdracht ook gebiedsgericht, ook daar zijn besparingen mogelijk.

Beheer

Voor het beheer van de openbare ruimte is het doel om te komen tot één gemeentelijk organisatieonderdeel Stad.Beheer. Daarmee willen we vanuit het perspectief van de burger, op een effectieve en efficiënte manier de beheer- en onderhoudstaken in de openbare ruimte vorm geven. Momenteel wordt de samenvoeging uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Daarbij houden we rekening met een structurele bruto bezuiniging van circa 1,5 miljoen euro, waarvan 1 miljoen euro netto kan worden benut voor deze taakstelling. We verwachten de nieuwe organisatie begin 2013 te starten.

Sturing op maatschappelijke ontwikkeling

Zie hiervoor maatregel 44.

Concentreren beleidstaken

Een voorstel voor het concentreren van de beleidsfuncties wordt uitgewerkt.

Vorming GMT

Onderdeel van de organisatieverandering is de vorming van het GMT. Daarmee realiseren we een besparing op de kosten van management en ondersteuning.

Taakstelling 2012

De voorbereiding en besluitvorming met betrekking tot de voorgenomen reorganisatie en vervolgens de herplaatsing en formatie kosten tijd. De taakstelling 2012 van 500 duizend euro kan nog niet structureel worden gerealiseerd.

4. Vorming van de directie stadstoezicht (€ 185.000, fte pm)

4.1 Overlappende taakgebieden.

Hiervoor moet in 2014 110 duizend euro worden bespaard. Door de vorming van stadstoezicht willen we een efficiencyvoordeel realiseren doordat taken van RO/EZ en de Milieudienst worden samengevoegd. We onderzoeken hoe efficiencyvoordelen gerealiseerd kunnen worden.

4.2 Vergunningen.

Daarnaast willen we, mede door een verdere deregulering, op het gebied van vergunningen voor evenementen een besparing realiseren. We streven ernaar in 2013 75 duizend euro te besparen. De maatregel is in voorbereiding.

5. Overige samenvoegingen van afdelingen (€ 130.000, 2,7 fte)

5.1 Formatie bij inzameling gevaarlijk afval en Olie-Water-Slib.

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

5.2 Loket beheer en verkeer.

Stadsbeheer en de Milieudienst hebben beide een meldingenloket die elkaar ondersteunen in de werkzaamheden. We willen deze loketten samenvoegen, zodat met minder personeel kan worden volstaan. Daarmee kan 50 duizend euro (1 fte) worden bespaard.

Het samenvoegen van de loketten is gekoppeld aan de komst van Stad.beheer. Ons college heeft de houtskoolschets over beheer en onderhoud begin 2012 voorlopig vastgesteld. Hierin is opgenomen dat Stad.beheer op 1 januari 2013 van start kan gaan. Vooruitlopend op de samenvoeging wordt vacatureruimte binnen het loket niet ingevuld, waardoor de bezuiniging in 2012 eerst incidenteel wordt gerealiseerd.

5.3 DIA en Bestuursdienst.

Uit efficiencyoverwegingen verzorgt de DIA de financiële administratie voor de Bestuursdienst. Vanuit deze efficiencygedachte willen we ook de functies Informatiemanagement (IM) én Facilitaire Zaken (FZ) van beide diensten samenvoegen en onderbrengen bij de DIA. De besparing die we hiermee kunnen realiseren, bedraagt vanaf 2012 65 duizend euro. Het betreft 1,2 fte.

Voor 2012 zoeken we een incidentele oplossing. Vanaf 2013 zal deze bezuiniging via de vorming van het Shared Service Center moeten worden ingevuld.

EFFICIENCYMAATREGELEN (INTERN)

6 Efficiency personeel en loonkosten (€ 1,885 miljoen, 4,5 plus pm fte)

Naast het concentreren van verschillende P&O beheertaken, willen we op verschillende manieren de inzet van ons personeel en loonkosten nog efficiënter maken.

6.1 Uitstroom oud/ instroom jong personeel (1 miljoen euro vanaf 2013 / 2014)

In de periode 2011-2014 stroomt een groep medewerkers uit de organisatie vanwege pensioen of FPU. Door deze functies niet opnieuw in te vullen of deze te vervullen door jongere medewerkers kunnen besparingen worden gerealiseerd ten gunste van de bezuinigingen.

In het bezuinigingspakket is een taakstelling opgenomen van 0,25 miljoen euro in 2013, oplopend naar 1 miljoen in 2014. Momenteel wordt in overleg met de diensten bepaald welke functies komen te vervallen of geschikt gemaakt kunnen worden voor een jongere medewerker. Daarbij wordt per functie bekeken voor welke maatregel in het bezuinigingspakket de vrijval wordt ingezet en wordt de omvang van de besparingen per jaarschijf nader bepaald. **In de volgende voortgangsrapportage zullen we de resultaten hiervan melden.**

6.2 Uitzendkrachtenpool/ projectleiderspool

Vacatures die vanaf 2012 ontstaan, worden waar mogelijk ingevuld door functionarissen uit de interne projectleiderspool. De eerste tranche van deze bezuiniging (100 duizend euro) in 2012 dekken we incidenteel middels inzet van het opleidingsbudget van de WGA.

6.3 Efficiency uitvoerende taken P&O

We kunnen circa 1 fte besparen (50 duizend euro) door bij de DIA de komende jaren meer en beter gebruik te maken van hulpmiddelen – zoals Emis/Plaza – waardoor minder inzet van P&O nodig is. Door handmatige werkprocessen te automatiseren, bijvoorbeeld bij ziekteverzuim en de digitalisering van de verlofkaart.

Deze bezuiniging zal vanaf 2013 via de vorming van het Shared Service Center worden ingevuld.

6.4 Minder papier salarisstroken

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

6.5 Budgetten uitzendkrachten structureel verlagen

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

6.6 Personeelsreductie, vacatureruimte

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

7. Factor incidenteel in nominale compensatie verlagen (€ 1 miljoen)

Deze bezuiniging is gerealiseerd in 2011 en 2012 en voorbereid voor de volgende jaren.

8. Sturen op autonome uitstroom (€ 525.000, 15 fte)

Aan de hand van de leeftijdsopbouw van ons personeelsbestand hebben we de inschatting gemaakt dat bij de dienst SOZawe 15 medewerkers gebruik kunnen maken van de FPU. Hierbij gaat het voor de helft om functies die komen te vervallen of waarvoor op dit moment al efficiencymaatregelen worden getroffen zodat ze niet meer opgevuld hoeven te worden. In de bezuinigingsplannen zal deze taakstelling in de jaren 2012, 2013 en 2014 gelijkelijk (dus per jaar 175 duizend euro) moeten worden gerealiseerd.

Er is een overzicht van functionarissen die voor 1950 geboren zijn en dus in de periode 2012-2014 65 jaar worden. Per jaar is vastgesteld wat de vrijval is wanneer functies niet meer worden vervuld. Bij deze analyses is tevens gekeken in hoeverre de vrijval een bijdrage levert aan de

concernbezuinigingen. Een deel van de formatie van de dienst SOZawe wordt gefinancierd met tijdelijke middelen, bijzondere bijstand en het participatiebudget. Als uitgangspunt is gehanteerd dat functies niet worden ingevuld, tenzij. Afdelingshoofden hebben de opdracht gekregen om aan te geven hoe zij omgaan met het niet opvullen van de vacature die ontstaan na vertrek van de medewerker. Daarnaast hebben zij de opdracht gekregen om na te gaan met welke medewerkers afspraken gemaakt kunnen maken over vervroegde uitstroom.

Een aantal ontwikkelingen heeft ertoe geleid dat de opbrengst van de maatregel lager uitvalt dan oorspronkelijk geraamd: een deel van de opbrengst van de autonome uitstroom zal bij andere zoekopdrachten terechtgekomen, o.a. bij de PIJOFACH en de invulling van de concernmaatregel 'jong voor oud'. Door een toename van het aantal klanten is het noodzakelijk een deel van de vacatures binnen het primaire proces opnieuw in te vullen.

De inschatting is dat in 2012 en volgende jaren maximaal 25% van de taakstelling wordt gerealiseerd. Binnen de formatie van de dienst SOZawe zijn geen mogelijkheden om deze bezuiniging structureel op te lossen.

9. Efficiency Bedrijfsvoering (€ 650.000, 5,1 fte)

Op het gebied van de bedrijfsvoering kunnen we door een aantal efficiencymaatregelen circa 650 duizend euro besparen. Het gaat om de volgende maatregelen.

9.1 Verminderen aantal kantoorwerkplekken 300 duizend euro

We schatten in dat we vooral door Het Nieuwe Werken 1000 werkstations kunnen schrappen. In totaal komt deze maatregel dan op een besparing van 300 duizend euro. De voorgestelde vermindering van het aantal werkplekken wordt gerealiseerd door medewerkers de beschikking te geven over een desktop of een laptop. Deze keuze leidt tot een besparing op de aanschafkosten en de beheerswerkzaamheden. Op dit moment werken we het voorstel uit en brengen we de gevolgen voor de verschillende organisatieonderdelen in beeld.

Voor 2011 is de taakstellende bezuiniging (25 duizend euro) incidenteel gerealiseerd.

Voor 2012 is een structureel verdelvoorstel uitgewerkt voor 50 duizend euro.

Het GMT heeft een voorstel besproken over het gebruik van desktops/laptops, telefonie en tablets in de organisatie. Het doel is meer richting/sturing op het gebruik te laten plaatsvinden en daarmee ook de bezuinigingsbedragen te realiseren. Op basis van de verdere uitwerking van deze voorstellen zullen de taakstellingen voor 2013 en 2014 worden ingevuld.

9.2 Verminderen aantal telefoontoestellen 100 duizend euro

Met de recent afgeronde aanbesteding zal vanaf 2013 naar verwachting een deel van deze taakstelling worden gerealiseerd. Daarnaast onderzoeken we hoe de bundeling van vaste en mobiele telefonie kan leiden tot een beperking van de vaste telefoniekosten.

De budgetten voor de aanschaf van vaste en mobiele toestellen zijn aanwezig binnen de diensten.

Er is een voorstel in voorbereiding om de beoogde bezuiniging van 100 duizend euro vanaf 2013 te realiseren door het concernbeleid met betrekking tot telefonie te actualiseren. Aandachtspunten zijn het stellen van uniforme concernbrede regels voor gebruik en uitgifte van mobiele telefonie en "mobiel tenzij beleid" (voorkomen van dubbele telefoonfaciliteiten voor medewerkers).

9.3 Bedrijfsvoering ROEZ 150 duizend euro

Op het gebied van bedrijfsvoering kunnen we bij de dienst RO/EZ vanaf 2013 een besparing realiseren van 150 duizend euro. Het betreft huismeesterstaken, facilitaire zaken, informatievoorziening, DIV, Juridische Zaken, het wagenpark en ICT. Dit voorstel is nog in voorbereiding.

De bezuiniging op ICT heeft een overlap met andere concernbrede bezuinigingen. De uitwerking van de bezuiniging op de formatie is meegenomen in het uitvoeringsplan organisatieontwikkeling RO/EZ (zie maatregel 14 efficiencytaakstelling RO/EZ).

9.4 Minder secretariële ondersteuning

Bij de Bestuursdienst kan de secretariële ondersteuning worden teruggebracht, waarmee we vanaf 2013 100 duizend euro kunnen besparen. Dit voorstel is nog in voorbereiding.

10. Taakstellende bezuiniging i-functie (€ 200.000, 2,5 fte)

We hebben onderzoek gedaan naar de informatiefunctie bij de gemeente. Via verdere centralisatie achten wij een besparing mogelijk van 200 duizend euro (2013: 100 duizend euro en 2014: 100 duizend euro). De hiermee gepaard gaande formatieve reductie van 2,5 fte kan naar de huidige inschatting via natuurlijk verloop worden gerealiseerd.

Dit voorstel is in voorbereiding, realisatie hangt samen met de wijze waarop de informatiefunctie de komende jaren binnen de organisatie wordt geïntegreerd (inrichting Shared Service Center). Inmiddels is duidelijk dat enkele medewerkers pas in de loop van 2014 met pensioen gaan. Voor de taakstelling 2013 en een deel van 2014 zal daarom incidentele dekking worden gezocht.

11. Anders financieren programma SHV (€ 340.000, 0 fte)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

12. Efficiëntie Zelfstandigen/WWIK (€ 280.000, 2,6 fte)

Per 1 januari 2012 is de WWIK afgeschaft. Daardoor is de grondslag voor het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel deels verdwenen. SOZAWE/Zelfstandigen voert specialistische taken uit voor specifieke doelgroepen. Onderzocht is of we deze dienstverlening aan andere gemeenten in de regio kunnen uitbreiden. Daar blijken kansen te liggen. De besparing wordt nu gerealiseerd door het saldo van minder inkomsten (hoofdzakelijk door wegvallen WWIK) en minder kosten. De formatiereductie (4,3 fte) vindt plaats door middel van reorganisatie, tijdelijke contracten en natuurlijk verloop. De reorganisatie leidde tot twee herplaatsers. Die zijn inmiddels herplaatst. Per saldo wordt een bezuiniging van 180 duizend euro door de afdeling Zelfstandigen gerealiseerd.

Uw raad heeft bij de 4^e Voortgangsrapportage besloten de resterende 100 duizend euro in te vullen door de gemeentelijke bijdrage aan het budget van Onderzoek en Statistiek te verlagen.

De voorbereiding is daarmee afgerond, de maatregel wordt gerealiseerd.

13. Verlaging concernbijdrage aan iederz (€ 700.000)

De jaarlijkse structurele concernbijdrage aan iederz bedraagt voor 2012 ca. 3,7 miljoen euro. We waren voornemens te bezuinigen op deze bijdrage aan iederz. Doel was de bijdrage in 2013 met 450 duizend euro te verminderen oplopend in 2014 tot in totaal 700 duizend euro. Door de economische crisis en de daaruit voortvloeiende verwachte achteruitgang van de rijkssubsidie kan iederz minder verdienen dan gepland. Voor 2013 stellen we daarom, conform uw raadsbesluit van 9 november jl., 450 duizend euro uit de extra beleidsmiddelen beschikbaar en in 2014 700 duizend euro. Daarmee is deze bezuiniging dus tot en met 2014 incidenteel gedekt. Vanaf 2015 zullen structurele maatregelen moeten worden getroffen.

14. Efficiencytaakstelling RO/EZ (€ 1 miljoen, 21,6 fte)

Doelstelling is om efficiënter te werken en een taakstelling op de formatie te realiseren. Om dit te realiseren is gekeken naar de werkwijze, de financiering en de taken. Dit heeft geresulteerd in een organisatieontwikkelingstraject. In de contourennota 'Waarom en hoe RO/EZ anders gaat werken' is deze bezuiniging uitgewerkt. Voorgesteld is de helft van de bezuinigingen te realiseren door reductie van het aantal leidinggevenden en de andere helft door een generieke taakstelling van 2,5% op de formatie (m.u.v. de formatie die al bij maatregel 9.3 'bedrijfsvoering RO/EZ' is betrokken).

Het uitvoeringsplan is afgerond en de OR heeft er mee ingestemd. Het uitvoeringsplan is in mei 2012 door ons college vastgesteld. Het uitvoeringsplan voorziet, naast de realisatie van de efficiencytaakstelling (1 miljoen euro), ook in de realisatie van een aantal bezuinigingen op de bedrijfsvoering (maatregel 9.3) en de bezuiniging op GEO-informatie (maatregel 15.1). De organisatieontwikkeling brengt wel frictiekosten met zich mee en kosten voor flankerend beleid. De te bezuinigen formatie is niet direct weg. Er zal eerst sprake zijn van boventalligheid. Er worden voorstellen uitgewerkt om dit incidentele tekort op te lossen. Ook is er sprake van gedeeltelijke

"weglek" naar tarieven, opbrengsten van derden en investeringsprojecten. Met dit laatste effect is rekening gehouden in het bezuinigingspakket.

15. Overige efficiency maatregelen (€ 205.000, fte 1,0 plus pm)

15.1 Buitendienst Geografische Informatievoorziening (RO/EZ)

Wegens technische ontwikkelingen kan de buitendienst van de Geografische Informatievoorziening met minder personeel worden uitgevoerd.

Bij de uitwerking van de bezuinigingstaakstelling is breder gekeken naar de positie van de afdeling GEO-informatie. Uitkomst is dat we de afdeling GEO willen samenvoegen met de afdeling Bouw- en Woningtoezicht. De bezuiniging van 55 duizend euro wordt gerealiseerd op het secretariaat en de landmeetkundige buitendienst.

15.2 Bureau Woonwagenzaken (RO/EZ)

Oorspronkelijk was het de bedoeling het Bureau Woonwagenzaken samen met de woonschepenhaven, het kermisterrein, Bruilwering en Beheer onconventioneel wonen, onder te brengen bij de afdeling Wonen. De secretariaten konden daardoor worden gecombineerd. Dit zou een besparing opleveren van 50 duizend euro. In de reorganisatie van de dienst RO/EZ wordt de afdeling Wonen echter opgeheven en worden taken op een andere manier samengebracht.

Eind 2011 is uw raad geïnformeerd over de voortgangsrapportage woonwagenzaken. In de voortgangsrapportage is nadrukkelijk onderscheid gemaakt tussen kosten voor verhuur, beheer en onderhoud van gemeentelijke woonwagenbezittingen en andere gemeentelijke taken op het gebied van woonwagenzaken. De afgelopen periode is de exploitatie van de woonwagenbezittingen al aanzienlijk verbeterd, waardoor in afnemende mate een beroep wordt gedaan op de concernbijdrage. Hierdoor kan een bezuiniging van 50 duizend euro worden gerealiseerd op de concernbijdrage vanaf 2012.

15.3 Muziekschool (OCSW) 50 duizend euro

Vervalt, besparing is toegevoegd aan voorstel 15.4

15.4 Samenwerking van het Kunstencentrum en de Muziekschool (OCSW) 210 duizend euro

Op 10 april 2012 namen wij het principebesluit tot verzelfstandiging van de Muziekschool, zodat deze kan fuseren met de Kunstencentrum Groep. . Op dit moment wordt er afstemming gezocht met de sociale partners over het uitvoeringsplan en het sociaal statuut. Een definitief besluit volgt in het najaar, waarna de nieuwe fusiecombinatie eind 2012 van start kan gaan. Tot de te realiseren fusiedoelstellingen behoren in 2012 de start van één organisatie die de taakstelling van 160 duizend euro in 2012 oplopend naar 210 duizend euro in 2013 (de samenvoeging van deze maatregel 50 duizend euro, 15.3 Muziekschool (OCSW) 50 duizend euro en 65.2 Verhogen inkomsten Muziekschool 110 duizend euro) realiseert, de integratie van programma's tot één totaalaanbod tot stand brengt en een stevige groei van het aantal cursisten en de hieruit gerealiseerde inkomsten.

Door een vertraging bij de fusie wordt de taakstelling van 210.000 voor 2012 niet door de fusiepartners gerealiseerd. Daarom zal de taakstelling voor 2012 incidenteel worden gerealiseerd.

16. Minder wethouders (€ 320.000, 2,5 fte)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

17. Raad / Griffie (€ 400.000, 2 fte)

Uw raad heeft met de griffie in eerste instantie voor 300 duizend euro aan voorstellen uitgewerkt. Het betreft onder andere lagere accountantskosten, formatiereductie en verlaging van enkele budgetten van uw raad en de griffie. U heeft in maart 2012 besproken hoe de resterende 100 duizend euro in 2013 kan worden ingevuld met besparingsmaatregelen.

De taakstelling voor 2011 (100 duizend euro) is gerealiseerd. Voor 2012 (100 duizend euro) is een formatiereductie gepland, de maatregel is voorbereid, er is nog wel sprake van een realisatierisico. Voor 2013 zijn maatregelen voorbereid om de resterende taakstelling in te vullen, we zullen de realisatie melden in onze volgende rapportages.

18 Technische correcties op de bezuinigingsvoorstellen (€ - 4,1 miljoen)

18.1 Risico's

Het realiseren van de interne efficiëncy maatregelen is geen gemakkelijke opgave. Het risico bestaat dat we niet alle maatregelen op het nu geschetste niveau kunnen realiseren. Om dit risico op te vangen verminderen we de opbrengst met in totaal 500 duizend euro.

18.2 Weglekeffecten

Bij de geselecteerde maatregelen bij de bedrijfsvoering lekt een deel weg naar tarieven, projectbudgetten en verrekeningen met derden. Dit telt op tot ongeveer 3,6 miljoen euro. Dat leidt tot een "goedkopere overheid" voor burgers en bedrijven, maar de netto besparing valt daardoor wel lager uit. We hebben deze correctie nog niet verdeeld over de maatregelen, maar als een algemene correctie verwerkt. Deze financieel-technische maatregel bedraagt in 2012 600 duizend euro.

EFFICIENCYMAATREGELEN (EXTERN)

19. Overdracht vastgoed management aan corporaties (€ 160.000, 2,0 fte)

Het oorspronkelijke bezuinigingsvoorstel hield in het overdragen van het beheer en onderhoud van het maatschappelijk vastgoed naar corporaties vanaf 2013. Inmiddels hebben wij gekeken naar de toekomstige situatie van de organisatie van het vastgoedmanagement (kern, strategisch en maatschappelijk vastgoed). Daarbij is uitdrukkelijk sprake van een relatie met de ontwikkeling van het Shared Service Center. Om bovenstaande redenen kiezen we niet meer voor overdracht, maar het in eigen beheer efficiënter en effectiever organiseren van het vastgoedmanagement van het maatschappelijk vastgoed. In een volgende VGR zullen wij informeren over de aanpak en de stand van zaken.

Wij hebben op dit moment concrete maatregelen in voorbereiding voor het realiseren van de opgelegde bezuiniging (inclusief de 2 fte). Voor ca. 70% zijn dit onderbouwde maatregelen. Bij een volgende voortgangsrapportage informeren wij u over de resterende invulling.

20. Uitbesteding bezwaar en beroep (€ 115.000, 1,5 fte)

Eerder onderzoek naar uitbesteding van deze taak per 2013 heeft opgeleverd dat deze taakstelling niet (volledig) kan worden gerealiseerd. Voor het wel realiseren van deze taakstelling zijn twee alternatieven uitgewerkt:

- Volledig afschaffen van de commissie. Dit levert een besparing op van € 38.000,- aan vacatiegelden en 1½ -2 fte;
- Een mengvorm tussen ambtelijk horen en horen door een externe commissie. Dit levert een besparing op van € 20.000,- aan vacatiegelden en 1 – 1½ fte. De formatiereductie kan worden gerealiseerd door natuurlijk verloop.

Het volledig afschaffen van de commissie is van de baan. Realisatie van de taakstelling door middel van het tweede alternatief gebeurt in de vorm van een pilot waarbinnen wordt gekeken hoe deze mengvorm functioneert. Deze wordt uitgevoerd in het 2^e en 3^e kwartaal van 2012. In het 4^e kwartaal vindt de evaluatie plaats. Door een daling van het aantal bezwaarschriften heeft de organisatie de wind in de rug bij het realiseren van de bezuiniging. Het is de vraag of deze trend zich in 2013 voortzet. Wanneer de uitkomst van de pilot is dat het horen door een externe commissie de voorkeur heeft boven ambtelijk horen, dan moet een alternatieve oplossing worden gevonden voor deze taakstelling. Hiervoor wordt zonnig gekeken naar de sectie Bezwaar en beroep van de afdeling Rechtshandhaving.

21. Efficiënter gebruik voorzieningen WSR (€ 50.000, 0,2 fte)

Door met sportverenigingen afspraken te maken over samenwerken bij het gebruik van sportvoorzieningen is een efficiënter gebruik van voorzieningen mogelijk.

Er wordt vanuit verenigingen druk uitgeoefend om bestaande voorzieningen uit te breiden en eventueel nieuwe voorzieningen aan te leggen en/of te bouwen. Het voorstel leidt niet tot directe bezuinigingen op de exploitatie, maar is gericht op het verminderen van die druk en het voorkomen/verminderen van extra investeringskosten in de toekomst. Nader onderzoek is nodig om te bepalen waar samenwerking nodig en mogelijk is en hoe die samenwerking er uit moet zien.

De uitwerking van deze maatregel is in voorbereiding.

22. Martiniplaza / OPSB (€ 200.000, pm fte)

Wij onderzoeken welke mogelijkheden er zijn tot samenwerking tussen de werkmaatschappij OPSB van OCSW en Martiniplaza, op de terreinen programmering en planning, administratie en management. Hieraan verbinden wij een bezuinigingstaakstelling van 200 duizend euro in 2013. Inmiddels is er ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest met de betreffende instellingen. Op dit moment is 60% van de taakstelling voorzien van planvorming. Over de resterende invulling vindt thans nadere afstemming plaats tussen beide instellingen. Inmiddels lijkt het er op dat voor de invulling van andere bezuinigingsvoorstellen al maatregelen zijn uitgewerkt die ook als onderdeel voor de realisatie van dit voorstel zijn ingebracht. De komende maanden zullen wij de eventuele gevolgen in beeld brengen. Wij verwachten u in een volgende voortgangsrapportage te kunnen informeren over de definitieve plannen.

23. Uitbesteden ombudsfunctie (€ 200.000, 2,4 fte)

Deze maatregel per 2014 is na besluitvorming in uw raad geschrapt.

Ons college heeft een oplossing voor deze taakstelling besproken. Wij willen ons voorstel en de consequenties daarvan eerst met de betrokkenen afstemmen en zullen in het najaar dit voorstel aan uw raad voorleggen.

BEDRIJFSVOERING EN PERSONELE VOORZIENINGN

24. Versobering inkoop goederen en dienstverlening (€ 3,5 miljoen, pm fte)

De besparing van 400 duizend euro voor het jaar 2011 is voor een bedrag van 300 duizend euro gerealiseerd. Voor 2012 is een besparing van 1 miljoen euro voorzien. Voor 500 duizend euro zal deze naar verwachting gerealiseerd worden door een groter voordeel uit een eerder (in 2009) uitgevoerde aanbesteding van energie. In het tweede kwartaal wordt een voorstel voor deze besparing uitgewerkt. De resterende taakstelling moet worden gerealiseerd door, vooruitlopend op de vorming van een Shared Service Center, het invoeren van zogenaamd categoriemanagement. Hierbij krijgen specifieke lijn- of stafmanagers vanuit het principe van integrale verantwoordelijkheid de gemeentebrede rol van categoriemanager. Voor iedere inkoopcategorie (productgroep) wordt een categoriemanager benoemd. Daarvoor zal de manager worden aangewezen die de grootste betrokkenheid bij de productgroep heeft. De inkoopcategorieën zijn: ICT, facilitair, vastgoed, communicatie, HRM en Professionele diensten.

Deze categoriemanager heeft twee taken:

- Het opstellen van een (jaar)plan voor zijn categorie waarin de te bereiken doelstellingen zijn verwoord en hoe deze gerealiseerd zullen worden;
- Het toezien op de realisatie van dit categorieplan.

Met de invoering van categoriemanagement, een model dat ook veel bij de Rijksoverheid wordt toegepast, beperken we het aantal contactpunten binnen de gemeente voor dezelfde type inkopen bij dezelfde leveranciers of hetzelfde marktsegment. Met deze organisatorische aanpassing willen wij de (resterende) taakstelling voor 2012 behalen, vooral op enkele specifieke inkoopcategorieën die we gemeentebreed inkopen. Vervolgens zullen de aan te stellen categoriemanagers nog wel de binnen hun categorie ingeboekte besparingen moeten realiseren. De effectiviteit van deze werkwijze zal bij de

verdere uitwerking moeten blijken. Bij de verdere uitwerking zal meer zicht moeten komen of deze (resterende) taakstelling (geheel) kan worden gerealiseerd. Inmiddels zijn wij gestart met het opzetten van categoriemanagement voor de eerste PIJOFACH bezuinigingsgroepen.

Voor 2013 en 2014 is voor de dan geldende taakstelling van 2,1 miljoen euro een eerste opzet gemaakt, uitgaande van een indicatieve besparing van 2 - 5% van het dan geraamde beïnvloedbare inkoopvolume. Deze voorstellen zullen nog nader worden uitgewerkt, waarbij ook de zogenaamde 'weglekeffecten' in de vorm van tariefsverlagingen e.d. in beeld zullen worden gebracht.

Het is op dit moment nog onzeker of de gehele taakstelling 2012 kan worden behaald.

Naar verwachting wordt deze taakstelling voor 500 duizend euro (energievoordeel) meerjarig gerealiseerd vanaf 2012 en voor 600 duizend euro incidenteel.

25. Minder interne dienstverlening P&O gerelateerd (€ 300.000)

25.1 Onttrekking resterend deel budget Regeling WGA. 260 duizend euro

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

25.2 Bedrijfsvoering MD. Personeel in balans. 40 duizend euro

In de begroting van de Milieudienst is 150 duizend euro opgenomen voor projecten in het kader van meester-gezel-constructies en/of plaatsen van mensen, die verder weg staan van de arbeidsmarkt. Door gebruik te maken van vacature ruimte en in te leveren op de ambities, kan hierop 40 duizend euro worden bezuinigd in 2013.

26. Bedrijfsvoering en personele voorzieningen (€ 3,06 miljoen, 6,6 fte +pm)

We hebben de diensten gevraagd kritisch te kijken naar de budgetten voor de bedrijfsvoering en de personele voorzieningen. Dat heeft geleid tot veel voorstellen die we hier hebben samengevoegd. Een en ander heeft geresulteerd in voorstellen op het gebied van:

- besparen op kosten bedrijfskantines;
- afschaffen bedrijfsfitness;
- beperken of schrappen van de cateringfaciliteiten;
- beperken of afschaffen personeelsuitjes.

De onder maatregel 26 opgenomen besparing op externe inhuur, catering, fitness en personeelsuitjes dienen een totale besparing van 2 miljoen euro op te leveren, waarvan 750 duizend euro in 2011 en aanvullend 1,25 miljoen in 2012. Een aantal voorstellen hebben we inmiddels gerealiseerd. Voor een ander deel van de voorstellen hebben we de bezuiniging gedeeltelijk gerealiseerd en werken we deze verder uit. Daarbij hebben we geconstateerd dat er op een aantal onderdelen mogelijk sprake is van samenloop met andere door diensten ingebrachte voorstellen. Dit maakt de uitwerking complexer dan eerder was voorzien. Ten aanzien van de individuele maatregelen kan het volgende worden opgemerkt:

Bedrijfsfitness

Deze maatregel is geëffectueerd. De maatregel levert vanaf 2012 structureel ruim 84 duizend euro op.

Personeelsuitjes

Deze maatregel is geëffectueerd. De maatregel levert vanaf 2012 structureel ruim 80 duizend euro op.

Catering

We hebben voor de besparing op de catering gekozen voor een versoberde exploitatieopzet. Dat zal naar verwachting een bruto besparing opleveren van circa 500 duizend euro. Na aftrek van al ingeboekte besparingen bij enkele diensten en weglek blijft een netto structurele besparing over van 350 duizend euro.

De voorstellen om te komen tot een versobering van het cateringaanbod voor het personeel zijn inmiddels ter kennis gebracht aan de Centrale Ondernemings Raad, die deze vervolgens heeft besproken met de gemeentesecretaris. Hieruit zijn geen wijzigingen voortgekomen.

De invoering van het versoberde cateringaanbod wordt nu in samenspraak met diensten en de leverancier voorbereid. De invoering vindt plaats per 1 juli 2012, dat heeft gevolgen voor de besparing dit jaar. We rekenen voor 2012 op een netto bezuinigingsopbrengst van 182 duizend euro.

Externe inhuur

We hebben onderzocht hoe de afname van inhuur derden vanaf 2012 kan worden benut voor de realisatie van de taakstelling en wat de consequenties daarvan zijn. Daaruit blijkt dat deze taakstelling financieel erg moeilijk te realiseren is.

Beperken van inhuur van medewerkers in de lagere schalen heeft directe gevolgen voor onze dienstverlening aan burgers. Vervanging van flexibel inzetbare medewerkers door vaste medewerkers is per saldo duurder en minder efficiënt. Als we deze budgetten bij enkele diensten weghalen, dan heeft dat directe gevolgen voor de bezetting bij de balies, de openingstijden en de dienstverlening in onze publieksgebouwen.

Vervanging van inhuur van hoger ingeschaald personeel door vaste medewerkers werken we onder andere al uit bij maatregel 6.2 projectleiderspool. Daarnaast blijkt dat tijdelijke medewerkers voor een groot deel worden gefinancierd uit incidentele middelen en bijdragen van derden. Weghalen van structurele budgetten is niet mogelijk; leidt tot het wegvallen van inkomsten; of het niet na kunnen komen van contractuele verplichtingen.

In de volgende voortgangsrapportage komen we uitgebreider terug op deze taakstelling.

Flankerend beleid

De Centrale Ondernemingsraad (COR) heeft een positief advies uitgebracht inzake de voorzieningen zoals vastgelegd in de nota 'Flankerend beleid'. Tevens is de commissie voor Georganiseerd Overleg (GO) geïnformeerd. Een raadsvoorstel wordt voorbereid ten behoeve van de dekking van de kosten van flankerend beleid.

27. Programma BoSs (€ 300.000)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

BESPARING OP/DOOR DIENSTVERLENING (EXTERN)

28. Minder gebruik gezinsbode (€ 150.000)

Sinds juni 2009 kunnen gemeenten ervoor kiezen bekendmakingen (o.a. kap- en bouwvergunningen) via het internet openbaar te maken. Jaarlijks wordt voor circa 380 duizend euro uitgegeven aan het inkopen van advertentieruimte bij de Gezinsbode. Door bekendmakingen en algemene verplichtingen via het internet (als primair kanaal) aan te bieden hoeven we minder advertentieruimte in te kopen. Hiermee kunnen we jaarlijks een besparing van naar schatting 150 duizend euro realiseren.

Per 1 januari 2012 is deze bezuinigingsmaatregel ingevoerd, de verplichte mededelingen van het gemeentebestuur worden alleen nog op de website groningen.nl bekend gemaakt.

Hierop zijn nog enkele uitzonderingen vanwege wettelijke verplichtingen tot publicatie in een krant. Het betreft de wet Bodembescherming, de wet Milieubeheer, de wet Ruimtelijke Ordening en Verkeersbesluiten. Mededelingen rond Inspraak publiceren we ook nog in de krant omdat we het belangrijk vinden de burger actief te betrekken bij de beleidsvorming.

We verwachten dat ook bovenstaand genoemde wettelijke verplichtingen op termijn worden afgeschaft. Zodra dat aan de orde is, zullen ook die mededelingen alleen nog digitaal bekend worden gemaakt. Daarnaast wachten we op de mogelijkheid tot aansluiting op een landelijke database,

waarmee de burger met zijn postcode kan inzien wat er in zijn buurt gebeurt op het gebied van omgevingsvergunningen. We verwachten dat we in de loop van 2013 hierop overgaan.

We willen ook de burgers informeren die niet over een computer beschikken. Dat zal via de andere sturingskanalen (balie, telefoon, brief) en vrije publiciteit gebeuren. Om dit vorm te geven reserveren we in het plan van aanpak ca. 30 duizend euro incidenteel voor het implementatiejaar 2012.

29. Verkleinen concernbudget onvoorzien (€ 200.000)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

30. Brandweer: duikploeg (€ 500.000, 2 fte plus pm)

De Brandweer Stad heeft een duikploeg die ook het westelijk deel van de regio bedient. De veiligheidsregio heeft daarnaast de beschikking over een duikploeg in Delfzijl. Ook is er een duikploeg in Emmen. We willen deze taak in regionaal verband anders organiseren.

We gaan daarvoor samenwerkingsmogelijkheden onderzoeken en/of kijken naar uitbestedingsmogelijkheden. We willen hiermee een bezuiniging van 500 duizend euro realiseren. Het blijkt echter, dat het anders organiseren van de duiktaak slechts een fractie van de taakstelling oplevert.

Inmiddels is bekend geworden dat het bestuur van de Veiligheidsregio pas in 2014 een besluit neemt over de organisatie van de duiktaak. In de regio is een voorlopig alternatief bezuinigingspakket opgesteld dat binnen de H&OG bij de regionale taakstelling wordt geteld en niet bijdraagt aan onze eigen taakstelling (zie maatregel 31).

Bij de volgende voortgangsrapportage leggen wij alternatieve voorstellen voor, voor een totaalbedrag van 500 duizend euro. Daarin is een voorstel opgenomen voor de invulling van de taakstelling 2012 van 150 duizend euro, voor een groot deel structureel, aangevuld met incidentele dekking voor het resterende deel. Er is nog een vertragingsrisico voor de taakstellingen 2013 en 2014.

31. Bezuinigingen brandweer en GGD via de H&OG (€ 300.000, 17 fte)

Het H&OG bestuur heeft de HVD de opdracht gegeven om een bezuinigingspakket van 1 miljoen euro samen te stellen. Daarmee kan onze bijdrage aan de H&OG met 300 duizend euro worden verlaagd. Het bestuur van de H&OG heeft daartoe inmiddels een pakket van bijna 1,8 miljoen euro vastgesteld en er volgen nog enkele kleinere voorstellen. Van dat bedrag is 450 duizend euro bedoeld om rijksbezuinigingen op te vangen, 360 duizend euro voor het sluitend maken van de begroting JGZ 0-4 jaar en de rest moet ten goede komen aan de aangesloten gemeenten. De voorgestelde maatregelen hebben gevolgen voor 17 fte van het personeel. Daarvan zijn thans 9 fte gerealiseerd.

De gemeentelijke taakstelling zal door de positieve besluitvorming bij de H&OG worden gerealiseerd.

32. GGD: Officier van Dienst Geneeskundig onderbrengen bij de H&OG (€ 40.000, 0 fte)

De HVD heeft 2 Officieren van Dienst Geneeskundig. Eén gefinancierd door de H&OG (waaraan de Stad via een bijdrage per inwoner meebetaalt) en één door de Stad. Omdat het een regionale functie betreft, horen beide functionarissen gefinancierd te worden vanuit de H&OG. De Stad draagt dan alleen via de H&OG-regeling bij aan de 2 Officieren. Dit levert een besparing op van 'tweederde functionaris'.

De taakstelling is in 2012 geregeld. De financiering is vanaf dat jaar in de H&OG-begroting ondergebracht. Er is geen fte betrokken bij deze taakstelling.

Bezuinigingen op de voorzieningen in de stad

33. Stadspas (€ 250.000, 0,34 fte)

Uw raad heeft in de vergadering van 30 november 2011 de nota nieuwe opzet Stadspas 2012 e.v. vastgesteld. Hiermee geven we invulling aan de taakstelling van 250 duizend euro. We zetten de pas om in een 'smalle pas': een pas voor Stadspas die op of net boven het minimuminkomen zitten (inclusief hun partner en/of kinderen), mantelzorgers en de doelgroep 50+ in de Groningse samenleving. Hiermee komen het gezinspakket, de duurste pas (65 euro) en de studentenpas te vervallen. Daarnaast krijgen alle pashouders in 2012 meer kortingen in de commerciële branche en minder in de non-profitsector. De commerciële branche ontvangt geen compensatie meer voor de verstrekte kortingen.

Het raadsvoorstel met betrekking tot een nadere opzet van de Stadspas is aangenomen. Onderdeel hiervan is het realiseren van een bezuiniging van 250 duizend euro op de exploitatie. Dit wordt bereikt door een efficiëntere bedrijfsvoering enerzijds en door minder uitgaven voor reclame en marketing en een versoering van de kortingsacties anderzijds.

LEEFOMGEVING

34. Brandweer: maatregelen Oosting/Alders terugdraaien (€ 140.000, 2 fte)

De formatie bij de afdeling brandpreventie hebben we na de rampen in Volendam en Enschede met 4 fte uitgebreid, voor extra controles en handhaving in de horeca en bij risicobedrijven. Ook hebben we toen de piketfunctie ingesteld, waardoor er 24-uurs beschikbaarheid is van een brandpreventiemedewerker. We brengen de formatie met 2 fte terug. Nog steeds is er dan sprake van een formatie-uitbreiding ten opzichte van de periode daarvoor.

De taakstelling voor 2012 (70 duizend euro) is gerealiseerd door het niet vervullen van een vacature. De taakstelling voor 2013 (ook 70 duizend euro) kan ook via natuurlijk verloop worden gerealiseerd, zij het dat de vacature pas halverwege het jaar optreedt.

35. Minder personeel brugbediening (€ 100.000, fte 0)

We willen de helft van de bezuiniging in 2012 (totaal 50 duizend euro) realiseren door efficiëncymaatregelen en het verhogen van de inkomsten. Deze efficiëncy realiseren we door vanaf 2012 buiten het vaarseizoen met 1 brugwachter minder te werken. Dit levert 28 duizend euro op. Deze maatregel heeft geen personele consequenties omdat het een uitzendkracht betreft. Daarnaast gaan we werken met een goedkoper uitzendcontract. Dat levert 10 duizend euro op. Verder willen we een vergoeding vragen voor het openen van de brug buiten de reguliere bedieningstijden, opbrengst 12 duizend euro. Hiermee realiseren we de taakstelling van 50 duizend euro in 2012.

De invulling van de resterende taakstelling in 2013 (50 duizend euro) onderzoeken we op dit moment. Wij hebben diverse groepen en verenigingen die betrokken zijn bij het nautisch beheer in Groningen geïnformeerd over de voorgenomen bezuinigingen op de brugbediening en hen uitgenodigd mee te denken over mogelijke alternatieven. Met de provincie zijn we in gesprek over de brugbediening. We streven ernaar het eigendom, beheer en de bediening van bruggen per kanaalvak zoveel mogelijk bij één van de partijen neer te leggen. Hierna zullen we aan uw raad definitieve voorstellen doen voor 2013.

36. Verruiging grote groengebieden (€ 835.000)

Het is mogelijk op het beheer van grote groengebieden te bezuinigen door ze te onderhouden als bos. Eventuele voorzieningen die in het gebied aanwezig zijn, zoals speelvoorzieningen, worden verwijderd en elders gebruikt. Langs wegen, fiets- en wandelpaden worden stroken van +/- 3 meter wel onderhouden op basisniveau. Dit geldt ook langs percelen van derden. Een oppervlakte van 110 ha. zal op deze wijze worden beheerd.

De bezuinigingstaakstelling voor 2011 (300 duizend euro) is gerealiseerd. De maatregelen hebben betrekking op het verruigen van gazon- en heestervakken, drie keer per jaar klepelen in plaats van

wekelijks maaien, het versoberen van bermen en sloten en een beperkter programma voor groot onderhoud. Op basis van het bezuinigingsvoorstel voor 2011 is geconcludeerd dat een verdere verruiging van het groen niet haalbaar is, omdat dit de kwaliteit van de stedelijke natuur teveel aantast. Bovendien ontkomen we er dan niet aan om ook het groen in de wijken, dus in de directe woonomgeving van de burgers, te gaan verruigen.

Inmiddels hebben we alternatieve bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt om invulling te geven aan de bezuinigingstaakstelling voor 2012 (535 duizend euro). Deze maatregelen hebben we u in de 3^e voortgangsrapportage al gemeld en daarnaast is uw raad per brief geïnformeerd. Met de aangegeven maatregelen zal de bezuinigingstaakstelling worden gerealiseerd.

Zoals toegezegd zijn de natuurorganisaties geïnformeerd over de bezuinigingen die worden doorgevoerd op de ecologie en de gevolgen die dit zal hebben op de stadsnatuur. Naar aanleiding hiervan hebben zij in een brief aan de raad gezamenlijk hun zorgen kenbaar gemaakt. In het Bestuurlijk Overleg Stadsnatuur (BOS) in februari is hierover gesproken en de vragen die zij in hun brief hebben gesteld zijn beantwoord.

37. Verlagen vrij budget Stadsdeelbeheerder (€ 80.000, 0 fte)

Elke Stadsdeelbeheerder heeft een vrij budget om snel te kunnen inspelen op kleine wensen van burgers. Gezien de noodzakelijke bezuinigingen vinden we het verantwoord om vanaf 2012 30% van dit budget te korten. Deze besparing wordt gerealiseerd.

WONEN

38. Hypotheek-gemeente-garanties (€ 25.000, 0 fte)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

39. Platform GRAS (€ 20.000, 0 fte)

De huidige subsidie aan het Platform Gras loopt tot en met 2011. We stellen voor daarna de subsidie te verlagen met 20 duizend euro. Voor de periode 2012-2014 komt dit neer op een resterend bedrag van 71 duizend euro per jaar. Het verlengen van de subsidie Gras is door uw raad vastgesteld in februari. We denken dat het platform GRAS met de nog beschikbare subsidie een goed programma voor stedenbouw en architectuur kan realiseren. De bezuiniging wordt gerealiseerd.

40. Verlaging budget stadsdeelprogramma (€ 500.000, 0 fte)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

41. Groninger Woonkwaliteit (€ 100.000, 0 fte)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

ONDERWIJS

42. Verlaging subsidie de Jonge onderzoekers (€ 360.000, 0 fte)

De besluitvorming over dit voorstel is afgerond. De bezuiniging voor 2012 is gerealiseerd. Op basis van de besluitvorming zal de realisatie in 2013 volledig zijn afgerond.

43. Afschaffen Schoolzwemmen (€ 225.000, 1 fte)

We hebben voorgesteld 225 duizend euro te bezuinigen op het schoolzwemmen door het huidige schoolzwemmen af te schaffen en in plaats daarvan een vangnet te organiseren om alle kinderen in de basisschoolleeftijd de kans te geven een diploma te halen.

De voorgenomen bezuiniging gaat volgens planning in voor het schooljaar 2012-2013. Uw raad heeft aangegeven dat de bezuiniging pas mag worden doorgevoerd als de vangnetconstructie is gerealiseerd. In overleg met de stakeholders (o.a. Onderwijs en adviescommissie voor de sport) wordt onderzocht welke varianten voor een vangnetregeling mogelijk zijn en voldoen aan uw voorwaarden. Daarbij wordt ook in kaart gebracht wat de consequenties zijn voor de exploitatie van de zwembaden en

vervangende voorzieningen voor bewegingsonderwijs. In juli 2011 zijn verschillende alternatieven voor uitwerking besproken met schoolbesturen.

In de 1^e helft van 2012 zullen wij een voorstel aan u voorleggen voor de uitwerking,

Het vorenstaande heeft geresulteerd in een voorstel waarover wij u in mei per brief hebben geïnformeerd (brief nr. OS 12.2991470). Uitgangspunt daarbij is dat de regeling start met ingang van het school 2013/2014. In het voorstel is een oplossing opgenomen om ook de bezuiniging in 2013 volledig te realiseren.

WELZIJN

44. Taakstelling geïntegreerde aanpak budget maatschappelijke ontwikkelingen (€ 1,7 miljoen, pm fte)

In totaal hebben we voor circa 170 miljoen euro aan budgetten in de begroting die verbonden zijn aan het thema "maatschappelijke participatie", verdeeld over meerdere diensten en beleidsterreinen. De afstemming over de doelen die we hiermee willen bereiken en de besteding van de beschikbare middelen kan in onze ogen meer geïntegreerd worden opgepakt. Bijvoorbeeld door een meer intensieve samenwerking tussen de betrokken diensten op dit terrein, het afstemmen van aanvragen voor projectbudgetten, subsidies en andere bijdragen en het tegengaan van 'overlap' in de bestedingen. Wij stellen voor hieraan een taakstelling te verbinden van 1 % van het totale budget, oftewel totaal 1,7 miljoen euro. Deze besparing komt boven op de andere voorstellen tot bezuinigingen op de betrokken beleidsterreinen. De maatregelen en de consequenties van deze overlap zijn door ons nog niet uitgewerkt. Indien er niet gewenste effecten optreden, zullen we de maatregel (deels) heroverwegen.

Van deze taakstelling moet 500 duizend euro worden gerealiseerd in 2012. Voorstellen zijn hiervoor op dit moment in voorbereiding.

De besluitvorming over de structurele invulling van de bezuinigingen vanaf 2013 wordt op dit moment ambtelijk voorbereid. Er is sprake van vertraging door de val van het kabinet Rutte.

GEZONDHEID

45. Uitvoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) (€ 875.000, 0 fte)

45.1 WMO eigen bijdrage

Per 1 juli 2011 hebben wij de eigen bijdrageregeling ingevoerd. Wij denken dat wij met het invoeren van een eigen bijdrage uiteindelijk 750 duizend euro kunnen besparen vanaf 2013.

De opbrengsten uit eigen bijdragen voor Wmo voorzieningen nemen vanaf 2011 ook toe doordat verzamelinkomens van burgers in 2009 (het peiljaar voor de eigen bijdrage oplegging 2011) gestegen zijn ten opzichte van de jaren daarvoor. Die stijging van verzamelinkomens blijkt een gevolg van een verhoging van de AOW-uitkering in 2009 en van het afschaffen van de aftrekregeling van bijzondere ziektekosten. In totaal zal de taakstelling m.b.t. de invoering van de eigen bijdrageregeling in 2012 naar verwachting geheel gerealiseerd kunnen worden.

De invoering van de eigen bijdrage kan leiden tot een hogere opbrengst, maar ook tot minder aanvragen voor voorzieningen.

45.2 WMO verschuiven HH2 naar HH1

De taakstellende ombuiging HH2 naar HH1 is in 2011 meer dan gerealiseerd en ook voor 2012 verwachten wij dat de taakstelling gehaald zal worden.

SPORT, CULTUUR, WELZIJN

46. Beëindigen subsidierelatie met instellingen (€ 550.000)

We willen 500 duizend euro besparen op subsidies voor instellingen. Het bezuinigingsvoorstel "Beëindigen subsidierelatie met instellingen" is ten opzichte van het eerdere voorstel nog verhoogd met 50 duizend euro. Dat is het bedrag dat als onderdeel van het voorstel tarieven en entreegelden OCSW wordt toegerekend aan de gesubsidieerde instellingen.

Onderdeel van dit voorstel was een bezuiniging op de zelforganisaties voor een bedrag van 100 duizend euro. Tijdens de behandeling van de begroting 2012 hebben wij het betreffende onderdeel voor het jaar 2012 teruggetrokken. Wij hebben daarbij aangegeven dat wij, na het overleg met de zelforganisaties, medio 2012 met een nieuw voorstel komen voor het realiseren van het bedrag van 100 duizend euro.

Op 5 april 2012 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met het Platform Zelforganisaties Groningen over het effect van de bezuiniging op de activiteiten van de zelforganisaties. Op basis van dit overleg stellen wij uw raad voor per 1 januari 2013 een structurele bezuiniging van 100 duizend euro te realiseren op het activiteitenbudget van de zelforganisaties. Het Platform Zelforganisaties heeft in het overleg onvoldoende aannemelijk kunnen maken dat een bezuiniging op het activiteitenbudget leidt tot onoverkomelijke problemen in het activiteitenaanbod. Wij houden vast aan ons standpunt dat er voldoende activiteitengeld beschikbaar blijft voor een breed en gevarieerd aanbod. En dat een deel van de bezuiniging door zelforganisaties opgevangen kan worden door efficiënter en effectiever samen te werken met andere zelforganisaties en maatschappelijke instellingen in de stad. Dit is in lijn met de uitgangspunten van de nota zelforganisatie 2011-2014.

Dit betekent dat wij in 2012 een incidenteel bedrag van 100 duizend euro op een andere wijze dienen te realiseren. Wij stellen voor dit te realiseren binnen de subsidiebudgetten.

Voor het onderdeel beëindiging van de subsidie op cultuureducatie per 1 januari 2012 is incidentele dekking geregeld.

47. Verhogen inkomsten door extra activiteiten WSR (€ 25.000)

De maatregel is gerealiseerd en inmiddels verwerkt in de begroting 2012.

48. Verminderen subsidie Martiniplaza (€ 400.000)

Martiniplaza beweegt zich in belangrijke mate op de commerciële markt. De huidige subsidie wordt verstrekt voor dekking van de kapitaallasten.

Onderzoek heeft uitgewezen dat de subsidie te hoog is geweest. Met ingang van 1-1-2012 is de subsidie daarom met 200 duizend euro verlaagd. Voor 2013 is een verdere verlaging met 200 duizend euro gepland. Een definitieve keuze daarover zullen wij eind 2012 maken.

Financieel technische maatregelen

49. Anders afschrijven (€ 3,44 miljoen)

Oorspronkelijk voorstel

Door anders om te gaan met afschrijvingen kan een besparing van 3,44 miljoen euro worden gerealiseerd. Dit gebeurt door de afschrijvingstermijnen van bijvoorbeeld computerhardware, gemeentelijke gebouwen en parkeergarages te verlengen en door het invoeren van een restwaarde bij gemeentelijke gebouwen.

De voorstellen zijn inmiddels door de accountant beoordeeld, vooral op onderbouwing en de samenhang met de betreffende onderhoudsplannen. Zij hebben de voorstellen inmiddels van een positief oordeel voorzien. De maatregelen zijn als volgt samen te vatten:

49.1 Restwaarde parkeergarages

Voor de parkeergarages wordt een restwaarde gehanteerd. Conform het advies van de accountant wordt hiervoor als uitgangspunt gehanteerd 25% van de aanschafwaarde. Wij hebben de Financiële Verordening hierop aangepast. Naar verwachting levert dit rond 160 duizend euro (t.o.v. de oorspronkelijke taakstelling van 300 duizend euro) op.

In de nota "Parkeren met perspectief" zijn de problemen met betrekking tot de exploitatie van het parkeerbedrijf in beeld gebracht. Dit jaar zal een besluit worden genomen of het voordeel door aanpassing van de afschrijving wordt ingezet voor het parkeerbedrijf, of voor de invulling van de bezuinigingstaakstelling. Als wordt gekozen voor de exploitatie van het parkeerbedrijf, dan zal voor deze taakstelling een vervangend voorstel worden gezocht bij het betrokken programma.

In 2012 kunnen wij deze taakstelling nog dekken door versnelde realisatie van de andere afschrijvingsmaatregelen.

49.2 Verlenging afschrijvingstermijnen computerhardware

We willen de afschrijvingstermijn van automatiseringsapparatuur als volgt verlengen: de afschrijvingstermijn van laptops van 3 naar 4 jaar, de afschrijvingstermijn van Pc's, monitoren en servers van 4 naar 5 jaar. Dit voorstel is nu doorgerekend en is al vanaf 2011 structureel gerealiseerd (was in de bezuinigingsplanning opgenomen per 2013 en 2014). De verlenging van de afschrijvingstermijn heeft wel als consequentie dat het budget voor onderhoudskosten moet worden verhoogd met 30 duizend euro per jaar. Per saldo zal dit voorstel daarom 230 duizend euro structureel opleveren.

De langere afschrijvingstermijnen hebben we inmiddels verwerkt in de tarieven van de I&A-functie. De diensten betalen nu dus een lager tarief voor de werkplekken.

49.3 en 49.4 Invoering restwaarde gebouwen DIA en overige gemeentelijke gebouwen.

Zoals in het onderzoek van de accountant is aangegeven, hebben wij onderhoudsplannen en onderhoudsbudgetten beschikbaar om de panden in goede staat te houden, daarmee is de instandhouding gewaarborgd. Hieruit trekken wij de conclusie dat de huidige afschrijvingstermijnen van 30 jaar (aangekochte panden) en 40 jaar (nieuwbouw) feitelijk niet aansluiten op de gebruiksduur van de panden.

Daarnaast is nagegaan of bij de getaxeerde panden sprake is van geconstateerde en/of verwachte restwaarden. Binnen de wet- en regelgeving is het toegestaan om een restwaarde te hanteren bij het bepalen van de afschrijvingstermijn en de afschrijvingslasten.

Op grond van het vorenstaande is de afschrijvingstermijnen voor het kernvastgoed vanaf 2011 naar 50 jaar verlengd en gaan we een restwaarde hanteren. Het totale financiële effect bedraagt ruim 800 duizend euro. Er is wel sprake van een realisatierisico voor het financiële resultaat van deze maatregel, omdat een deel van het voordeel weglekt naar tarieven en externe financiering. Dit effect moet nog worden doorgerekend. In 2011 hebben we een deel van deze bezuiniging versneld kunnen realiseren, dat zal ook in 2012 het geval zijn.

Maatregelen 49.3 en 49.4 zijn daarmee gerealiseerd.

49.5 Niet afschrijven op grondwaarde

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

49.6 Verlenging afschrijvingen concerninvesteringen.

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

De afschrijvingen zijn in 2011 met een incidentele begrotingswijziging verwerkt in de exploitatie 2011. Voor 2012 en volgende jaren is een begrotingswijziging in voorbereiding.

49.7 Riolering

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd, dat leidt niet tot extra bezuinigingen, maar tot een verlaging van de rioolheffing.

50. Taakreductie en verandering: verminderen toevoeging aan reserve bodemsanering (€ 100.000)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

51. ISV middelen (€ 3 miljoen)

Voor de ISV-III periode is een overeenkomst gesloten met het Rijk in de vorm van een door de Raad (op 25 nov. 2009) vastgesteld Meerjarenprogramma ISV-III voor de periode 2010-2014. In 2010 was ISV-III een programmasubsidie. Na inwerkingtreding van de overgangswet is het ISV van 2011 t/m 2014 een gedecentraliseerde uitkering. Vanaf 2015 worden er geen ISV middelen meer beschikbaar gesteld.

In de periode 2011-2014 willen we ISV-vrijval inzetten voor de invulling van deze taakstelling. Het betreft voordelen die ontstaan doordat middelen eerder zijn ontvangen dan wordt uitgegeven (waaronder rentevoordeel) en doordat achteraf blijkt dat er minder ISV nodig is voor uitvoering van projecten (saldi bij afronding projecten).

Het betreft hier geen structurele bezuiniging omdat het over incidentele middelen gaat. Bovendien staat in het regeerakkoord dat het ISV na 2014 stopgezet wordt. Als dat doorgaat, is er vanaf dat moment geen mogelijkheid deze bezuiniging te continueren.

52. Afkomen van te verwachten positief resultaat Wet Maatschappelijke Ondersteuning (€ 1,9 miljoen)

Door een overschot aan Wmo-middelen in voorgaande jaren hebben we een bezuinigingstaakstelling opgenomen van 1,9 miljoen euro. Vervolgens heeft het rijk in 2011 1,5 miljoen euro bezuinigd op de integratie-uitkering Wmo. De totale taakstelling komt daarmee op 3,4 miljoen euro.

Omdat we 3,4 miljoen euro niet reëel vonden, hebben we ter compensatie bij de begroting 2012 voor een periode van drie jaar 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld. Daarmee is deze bezuiniging dus tot en met 2014 jaarlijks voor 1,7 miljoen euro gedekt. Vanaf 2015 zullen structurele maatregelen moeten worden getroffen.

Uw raad heeft ons voorstel om het tekort in 2011 te dekken door een onttrekking aan de egaliseringsreserve WMO niet overgenomen. Gezien het tijdstip waarop uw raad het amendement heeft vastgesteld, is er geen gelegenheid geweest binnen de WMO een alternatieve dekking voor het tekort 2011 te realiseren. Bij de jaarrekening 2011 zijn de financiële effecten verwerkt conform het door uw raad aangenomen amendement en de bij de behandeling van de rekening 2011 in uw raad aangenomen motie.

53. Peuterspeelzaalwerk/kinderopvang (€ 1 miljoen, pm fte)

We willen onze bijdrage aan het peuterspeelzaalwerk verminderen. Het aantal kinderen dat momenteel gebruik maakt van peuterspeelzaalwerk daalt. We hebben daarom onderzocht hoe we met minder middelen deze voorziening de komende jaren kunnen invullen. In december 2010 is door uw raad daartoe het uitvoeringsplan "Kansen voor jonge kinderen" vastgesteld. Op basis van dit uitvoeringsplan is voor het jaar 2011, volgens afspraak, een bezuiniging gerealiseerd van 400 duizend euro. Voor het jaar 2012 wordt ook het bedrag van 200 duizend euro gerealiseerd. In totaal is tot nu toe 600 duizend euro gerealiseerd. Op basis van dit uitvoeringsplan denken wij dat de totale bezuiniging gerealiseerd kan worden.

In het najaar van 2012 evalueren we de effecten en resultaten van het uitvoeringsplan. Hierin zullen we de (mogelijke) effecten van de voorgenomen rijksbezuinigingen op de kinderdagopvang beleid op ons lokale beleid benoemen. Op basis hiervan doen we voorstellen voor de taakstellingen in 2013 en 2014.

54. Verminderen subsidie Groningen Airport Eelde (€ 265.000)

Onze bijdrage aan Groningen Airport Eelde stopt volgens afspraak in 2013. De bijdrage is wel structureel in de begroting opgenomen. We gaan er vanuit dat verlenging van de subsidie niet nodig is als binnenkort gestart kan worden met de baanverlenging en de subsidie navenant afgebouwd kan worden. Een en ander is afhankelijk van besluitvorming door Raad van State.

De Raad van State heeft 15 februari jl. een uitspraak gedaan en de laatste bezwaren verworpen. Hiermee kan de baanverlenging doorgang vinden en de verwachting is dat er na de zomer van 2012 gestart kan worden met de aanleg.

Op dit moment wordt door Groningen Airport Eelde een businesscase opgesteld inclusief het financiële (meerjaren)perspectief.

We verwachten hiermee deze bezuiniging te realiseren.

55. Areaaluitbreiding HVD/ OCSW 3 jaarschijven (€ 300.000)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

56. Vrijval risicobuffer 2007-2010 (€ 990.000)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

57. Werkwijze communicatie (€ 30.000)

Door communicatieactiviteiten over projecten van RO/EZ beter door te rekenen aan de projecten kunnen we een jaarlijkse besparing van 30 duizend euro realiseren.

58. Bijdrage erfpachtterreinen (€ 90.000)

Deze bezuiniging hebben we gerealiseerd.

Verhoging van de gemeentelijke inkomsten

59. Gehandicaptenparkeerkaart (€ 75.000)

In de nota 'Parkeren met perspectief' is het principebesluit opgenomen om voor de kosten van het gehandicaptenparkeren een bijdrage te vragen aan gehandicapten, op basis van kostendekkendheid. In de beleidsnota gehandicaptenparkeren is het voorstel uitgewerkt. De bezuiniging is voor 35 duizend euro in 2012 ingeboekt. De beleidsnota gehandicaptenparkeren is in maart 2012 voorgelegd aan de gehandicaptenraad. Deze heeft formeel geadviseerd, maar deels contrair aan het voorliggende voorstel (niet eens met gaan betalen voor parkeren op straat uit de automaat, wel met de andere betalingsvoorstellen). Voordat ons College de beleidsregels vaststelt, wordt de conceptnota 'Beleidsregels Gehandicaptenparkeren 2012-2022' aan uw raad voorgelegd. We verwachten een vertraging in de realisatie, daarvoor wordt incidentele dekking gezocht.

60. Woonwagens (€ 35.000)

Naast de andere bezuinigingsmaatregel op woonwagenzaken (zie maatregel 15.2 Bureau Woonwagenzaken) willen we 35 duizend euro bezuinigen op het woonwagenebeleid in de stad. Daarvoor is inmiddels een aantal maatregelen in uitvoering en een aantal andere wordt nog onderzocht. De drinkwatervoorziening op De Kring is inmiddels bij alle bewoners bemeterd. Eerder betaalden we de totale rekening aan het waterbedrijf. De opslag voor watergebruik was niet kostendekkend. Voor de wijkvernieuwing waren op De Kring maar ook op enkele andere locaties openbare ruimte illegaal door bewoners bij de standplaatsen gevoegd. Met de betreffende bewoners worden inmiddels afspraken gemaakt over welke grond aan standplaatsen toegevoegd kan worden en de meerprijs die daarvoor in de maandhuur berekend wordt. De positieve financiële effecten daarvan worden vanaf dit jaar zichtbaar in de exploitatie van de gemeentelijke woonwagenvoorzieningen. Aanvullende maatregelen voor kostendoorberekening en prijzenharmonisatie worden uitgewerkt. Naar verwachting wordt de bezuiniging gerealiseerd.

61. Verkeerskundige toets bouwvergunningen (€ 70.000)

We willen de verkeerskundige toets bij bouwvergunningen ten laste brengen van de bouwleges. Dit voorstel is nog in voorbereiding.

62. Meer gebruik openbaar gebied in rekening brengen (€ 120.000)

We willen het gebruik van het openbaar gebied meer in rekening brengen. De invulling van deze maatregel wordt onderzocht, maar vergt meer tijd. Concreet kijken we naar het uitbreiden van betaald parkeren, de precariobelasting voor het tijdelijk gebruik van gemeentegrond en de bestaande reclamecontracten straatmeubilair.

We verwachten een vertraging in de realisatie. De taakstelling voor 2012 (€ 60.000) kan incidenteel worden gedekt. Bij de tarievennota zal een voorstel worden gedaan voor de verhoging van de precariobelasting. De andere voorstellen worden verder uitgewerkt.

63. Taakreductie en verandering: vegen uit rioolrecht (€ 315.000)

Deze taakstelling hebben we gerealiseerd in 2011.

64. Publiekrechtelijke tarieven hogere dekkingsgraad (€ 1,05 miljoen)

In de bezuinigingsvoorstellen is een taakstelling publiekrechtelijke tarieven opgenomen die wordt ingevuld door verhoging van de dekkingsgraad van een aantal tarieven. De fasering is 350 duizend euro in 2011, 400 duizend euro in 2012 en 300 duizend euro in 2013.

De tarieftaakstelling van 350 duizend euro voor 2011 is deels incidenteel gerealiseerd. De structurele invulling van de resterende taakstelling 2011 is opgeteld bij de taakstelling 2012. Ook de niet gerealiseerde taakstelling invoering reclamebelasting uit het bezuinigingsperiode 2007-2010 van 200 duizend euro is opgeteld bij de taakstelling 2012. Daarmee wordt de taakstelling 2012 in totaal 765 duizend euro. In november heeft u de tarievennota 2012 vastgesteld. Daarin is de taakstelling 2012 ingevuld door de tarieven in totaal met 260 duizend euro te verhogen en voor 470 duizend euro aan efficiency maatregelen vast te stellen. Daarnaast is er in 2012 nog een incidentele taakstelling van 30 duizend euro te realiseren. De tariefverhogingen betreffen de leges vergunning evenementen, vergunning straatmuzikanten, ligplaatsvergunning woonschepen, drank- en horecaverGUNningen en de hondenbelasting. Daarnaast worden er meer veegkosten toegerekend aan de rioolrechten. Efficiencymaatregelen zijn onder andere genomen bij burgerzaken, beheer begraafplaatsen en beheer openbare ruimte. Voorstellen voor de invulling van de taakstelling 2013 zullen wij in de tarievennota 2013 opnemen.

65. Verhoging tarieven en entreegelden OCSW (€ 210.000)

Dit voorstel hebben we als volgt aangepast. We hebben 50 duizend euro toegevoegd aan maatregel 46 Beëindigen subsidierelaties (was 500 duizend euro wordt 550 duizend euro). Daarnaast hebben we 110 duizend euro samengevoegd met maatregel 15.4 Samenwerking Muziekschool en Kunstencentrum (was 50 duizend euro wordt 210 duizend euro). Maatregel 65.2 Verhogen inkomsten bij de Muziekschool komt daarmee te vervallen. Daarmee resteert een taakstelling voor maatregel 65. Verhoging tarieven en entreegelden OCSW van 50 duizend euro.

65.1 Verhoging tarieven en entreegelden OCSW 50 duizend euro

We willen de tarieven en entreegelden bij de werkmaatschappijen verhogen. Met de extra inkomsten wordt rekening gehouden bij het vaststellen van het toegestane tekort van een werkmaatschappij cq. het toegestane tekort van een werkmaatschappij wordt daarmee verminderd. Per saldo resteert een hogere opbrengst van 50 duizend euro vanaf 2012.

De invulling van de maatregelen vindt plaats door het toegestaan nadelig tekort van de werkmaatschappijen OPSB en WSR te verlagen.

De WSR heeft met ingang van het schooljaar 2011/2012 haar tarieven verhoogd waarmee het genoemde bedrag is gerealiseerd.

Nog onbekend is of de verhoging van tarieven leidt tot vraaguitval.

Omdat de OPSB met een partageregeling werkt van 80/20% moeten voor een extra opbrengst van 20 duizend euro de tarieven met 100 duizend euro worden verhoogd. Het verschil van 80 duizend euro vloeit terug naar het culturele veld. Een dergelijke forse tariefstijging was met deze maatregel niet beoogd.

Gezien het voorgaande onderzoeken wij of de beoogde besparing op een andere wijze binnen de OPSB kan worden gerealiseerd. In een komende VGR informeren wij u over de wijze waarop de bezuiniging wordt gerealiseerd.

Het bedrag van 20 duizend euro wordt nu gerealiseerd door een verhoging van de servicekosten.

66. Afschaffen kortingsregeling reisdocumenten en rijbewijzen (€ 50.000)

Deze taakstelling hebben we gerealiseerd in 2011.

67. Overige aanpassing tarieven (€ 100.000)

67.1 Logiesbelasting 90 duizend euro

Deze heffing wordt eens per 3 jaar met de nominale compensatie verhoogd. Dit is een bestaande afspraak. De opbrengst gaat deels naar Marketing Groningen en komt deels ten gunste van de algemene middelen. De 3-jaarlijkse verhoging komt uit op ca. 10%. Met de reguliere verhogingen in 2010 en 2013 wordt vanaf 2010 een hogere opbrengst van 40 duizend euro gerealiseerd en vanaf 2013 per saldo een hogere opbrengst van 90 duizend euro.

De taakstelling 2011 is gerealiseerd.

67.2 GGD verhoging van de leges 10 duizend euro

Deze taakstelling hebben we gerealiseerd in 2011.

68. Verhogen OZB (€ 4 miljoen)

Deze taakstelling hebben we gerealiseerd in 2011.

69. Uitbreiding dienstverlening derden bij CIO (nu AIM/ACG) (€ 100.000)

De CIO (nu AIM/ACG) is via de afdeling Belastingen, betrokken geweest bij een offerte voor drie gemeenten (Delfzijl, Appingedam en Loppersum). Inmiddels zijn de contracten getekend en is de uitvoering in gang gezet. Voor de afdelingen ACG/AIM leidt dit tot extra I&A dienstverlening, maar ook tot even zo hoge kosten, omdat er een kostendekkend tariefmodel gehanteerd wordt. Hiermee wordt de bezuinigingstaakstelling dus niet gerealiseerd. Wij zullen daarom alternatieve voorstellen voorbereiden.

Wij verwachten dat er in de periode 2012-2014 nog enkele vergelijkbare offertes kunnen worden uitgebracht, vaak in combinatie met dienstverlening van andere afdelingen. Zo is de dienst RO/EZ bezig voor gemeenten op het gebied van GEO-informatie. Dit heeft ook raakvlakken met I&A.

Het uitbreiden van diensten aan derden heeft als financiële doelstelling het bereiken van een betere bezetting van bedrijfsmiddelen. Hiervan zijn de consequenties beperkt. Wel zal er extra aandacht moeten zijn voor accountmanagement.

70. Uitbreiding dienstverlening derden bij Salarisadministratie (€ 50.000)

Deze taakstelling hebben we gerealiseerd in 2011.

71. Meer werken voor derden (€ 105.000)

Door meer voor omliggende gemeenten te gaan werken verwachten we een hogere opbrengst van 105 duizend euro te realiseren, 50 duizend euro in 2012 en 55 duizend euro in 2013.

Op dit moment wordt samengewerkt met de gemeente Grootegast bij de toetsing van bouwaanvragen. Daarnaast wordt onderzocht of samenwerking met omliggende gemeenten mogelijk is op het gebied van beheer en gebruik van grootschalige topografie.

AV1. Afschaffen IZA zorgpakket € 100.000

We hebben als werkgever een Bedrijfszorgpakket met de IZA afgesloten, waarvoor we jaarlijks 200 duizend euro uitgeven. In dit bedrijfszorgpakket zijn diverse onderdelen opgenomen, waaronder bedrijfsmaatschappelijk werk, fysiotherapie, psychologische zorg en mediation. Onderzocht is of het IZA Bedrijfszorgpakket kan worden afgeschaft met uitzondering van het bedrijfsmaatschappelijk

werk. Het bedrijfsmaatschappelijk werk zou in de nieuwe situatie bij de arbodienstverlener worden ondergebracht, zodat € 100.000 kan worden aangewend voor de bezuinigingen vanaf 2013.

Een besluit m.b.t. het IZA-zorgpakket is instemmingsplichtig en kan alleen geëffectueerd worden met instemming van de COR. Hierover zijn we nog in gesprek met de COR. Indien nodig zal een alternatief worden uitgewerkt voor het niet te realiseren deel van de bezuinigingstaakstelling. Een besluit m.b.t. het IZA-zorgpakket is instemmingsplichtig en kan alleen geëffectueerd worden met instemming van de COR. De COR heeft echter alleen instemming verleend op een optie, waarbij de bedrijfsgeneeskundige zorg wordt ondergebracht bij de arbodienstverlener en bedrijfsmaatschappelijk werk, fysiotherapie en psychologische zorg worden gehandhaafd en worden ondergebracht bij het IZA. Dit betekent feitelijk dat de besparing niet kan worden gerealiseerd met deze maatregel. Momenteel wordt een alternatief uitgewerkt voor deze bezuinigingstaakstelling.

AV2. Energie besparen gemeentelijke gebouwen € 700.000

De jaarlijkse kosten voor energie bedragen in onze gemeente waren de afgelopen jaren circa 6 miljoen euro, (na een correctie van 3 miljoen aan energiekosten van de schoolgebouwen van het openbaar onderwijs die met ingang van 2010 zijn verzelfstandigd).

In het kader van de duurzaamheidsambities is een bezuiniging op dit bedrag wenselijk. Met het plaatsen van slimme energiemeters en de afspraken over het beheer van gemeentelijk vastgoed zijn enkele randvoorwaarden voor een energiebesparing ingevuld. Het totale besparingspotentieel is op dit moment moeilijk in te schatten. Ramingen lopen uiteen van 5 – 20% van de huidige kosten. Wij schatten de totale besparing thans in op 7 honderdduizend euro, oftewel ruim 10% van de huidige kosten.

Wij laten een uitvoeringsprogramma voor energiebesparing en het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed uitwerken door een extern bureau. We hebben daarbij de opdracht gegeven om te kijken hoe de bezuinigingstaakstelling in de plannen kan worden meegenomen. De beslissing of we hiermee verder gaan wordt op korte termijn genomen. Het is nog niet zeker of het uitvoeringsprogramma op korte termijn leidt tot bezuinigingen, of dat de “winst” in de eerste jaren nodig is om investeringen te doen. Daarnaast hebben wij de organisatie gevraagd al vast enkele snel invoerbare energiebesparingsmaatregelen uit te werken (laag hangend fruit) voor invulling van de taakstellingen 2013 en 2014.

Bij deze maatregel zijn er nog vertragings- en realisatierisico's.

AV3. Investeren in kcc en kanaalmanagement € 500.000

Het gaat hierbij om een combinatie van maatregelen, zoals de beperking van het aantal loketten en het meer digitaal aanbieden van producten en diensten. Concentratie van de diverse gemeentelijke loketten biedt tevens de kans om op één plek één Groningse kwaliteit te bieden. Daardoor kan het personeel flexibeler worden ingezet (spitsuren, daluren).

De totale besparing ten gevolge van deze maatregel moet nog nader worden uitgewerkt. Eerste verkenningen geven aan, dat besparingen in zowel personele als facilitaire kosten vooral kunnen worden gerealiseerd, als de klantcontacten meer digitaal kunnen worden georganiseerd in combinatie met een zo groot mogelijke afhandeling van vragen door het loket zelf. Wel is een zekere termijn nodig deze voordelen daadwerkelijk te kunnen realiseren. Wij hebben gerekend met een mogelijke besparing van 500 duizend euro voor deze collegeperiode.

We zullen u in het derde kwartaal van 2012 een beter afgewogen beeld kunnen geven van de mogelijke besparingen, omdat we dan bij alle diensten zijn langs geweest om de transitie naar het gemeentelijke KCC voor te bereiden.

AV4. Taakreductie- en verandering: vermindering ondersteuning duurzaamheid € 75.000

Begin 2011 heeft uw raad het Masterplan Groningen Energieneutraal vastgesteld. Hierin zijn onze ambities verwoord m.b.t. Groningen Energieneutraal in 2035. Voor de uitvoering is door uw raad 1,5 miljoen euro voor 2011 beschikbaar gesteld.

In 2007 zijn daarnaast voor de uitvoering van het Programma Duurzaamste Stad door uw raad extra structurele middelen toegekend. Deze zijn ingezet voor financiering van het programmabureau Duurzaamste stad en voor projectkosten. Het gemeentelijke programmabureau is voorjaar 2011 opgeheven, waarbij de taken van het programmabureau zijn geïntegreerd binnen de gemeentelijke organisatie. Daardoor kunnen we op de nog beschikbare formatie 40 duizend euro (0,5 fte) bezuinigen. Daarnaast is het voornemen op de structurele projectkosten (groot 105 duizend euro) 35 duizend euro te bezuinigen. Het restant van de projectgelden (groot 70 duizend euro) blijft beschikbaar voor uitvoering van projecten in het kader van het Masterplan. De verlaging van het projectbudget willen we realiseren door meer te focussen op energie(besparing) in plaats van het brede duurzaamheidveld, en door in te zetten op grote projecten, zoals energiebesparing bij bedrijven die grootverbruikers zijn.

We verwachten met deze maatregelen een besparing van in totaal 75 duizend euro te realiseren.

AV5. Afschaffen subsidie 'Doet u mee met een Goed Idee' € 100.000

Wij vinden leefbaarheid in de wijken belangrijk. Daartoe worden verschillende maatregelen getroffen. Zo hebben wij een subsidieregeling "Doet u mee met een goed idee", waarin Stadjsers met ideeën kunnen komen die de leefbaarheid verbeteren door het organiseren van buurt evenementen en kleinschalige initiatieven.

Voor de aanpak van 'Doet u mee met een Goed Idee' is structureel nog 100 duizend euro per jaar beschikbaar. Hieruit worden middelen beschikbaar gesteld voor activiteiten in de wijken zoals buurtbarbecues, samen schoonmaken, een speelvoorziening adopteren, een cursus zelfverdediging opzetten of een buurtfeest organiseren. In de praktijk blijkt, dat deze middelen veelal terecht komen in buurten, waar de bewoners in staat zijn de activiteiten zelf te financieren. Wij stellen dan ook voor de subsidieregeling te laten vervallen. Wanneer een gemeentelijke bijdrage noodzakelijk is om activiteiten in de buurt mogelijk te maken, willen we dit op een andere manier oplossen. Wij denken aan bijvoorbeeld de NLA-gelden.

Deze maatregel wordt gerealiseerd met ingang van 2013.

AV6. Afstoten/ stoppen met de drafbaan / evenemententerrein € 400.000

Algemeen

Diverse ontwikkelingen geven aanleiding om een herbeoordeling te maken van het toekomstige gebruik van de drafbaan c.q. het evenemententerrein. In de huidige situatie wordt het terrein niet intensief gebruikt. Hier staan relatief hoge kosten tegenover. De bezoekersaantallen van de drafbaan lopen terug. In Groningen worden de laatste jaren nog 8 draverijen per jaar gehouden, terwijl vroeger nog zo'n 20 draverijen werden gehouden. Daarvoor is een groot terrein in gebruik, waarvoor we op korte termijn tevens een forse investering moeten doen om het geschikt te houden als drafbaan. De drafbaan heeft al enkele jaren een beperkte financiële basis en is voor de continuïteit afhankelijk van wedkantoren. Enkele jaren geleden waren er reeds continuïteitsproblemen, waarbij destijds is afgesproken dat de huurcontracten van de stallen e.d. per jaar opzegbaar zijn. Langdurig gebruik van de gerenoveerde baan is ons inziens niet gegarandeerd.

Al met al vindt ons college dat we een herbeoordeling moeten maken van het toekomstige gebruik van het terrein. Wij willen dit doen samen met de huidige gebruikers van het terrein. Wij hebben inmiddels gesproken met een vertegenwoordiging van de Koninklijke Harddraverij en Renvereniging Groningen

(KHRV). In dat gesprek is door hen aangegeven dat zij graag met ons willen verkennen welke mogelijkheden er zijn om meer inkomsten uit de drafsport te genereren en kosten te beperken.

Daarom stellen wij het volgende voor:

1. Samen met de KHRV nagaan of bij continuering van het huidige gebruik kostenbesparingen en opbrengstverhogingen daadwerkelijk mogelijk zijn;
2. Als geen substantiële kostenbesparingen en inkomstenverhogingen mogelijk zijn, onderzoeken of een ander en intensiever gebruik van het terrein tot besparingen kan leiden;
3. Voor het mogelijk niet te realiseren deel van de bezuiniging (400 duizend euro) met andere voorstellen te komen.

Op 15 december heeft ons college in een overleg met de gebruikers van de drafbaan de maatregel toegelicht en afspraken gemaakt over het vervolgproces. Het gebruiksters overleg is daarop geïntensiveerd.

Op 19 en 27 januari 2012 is er ambtelijk overleg geweest met de gebruikers die betrokken zijn bij de paardensport. In dat overleg zijn de met de paardensport samenhangende kosten (dagelijkse exploitatie, gepland groot onderhoud) nader toegelicht. In die overleggen is ook de afspraak gemaakt dat de KHRV samen met de dienst OCSW bekijkt welke investeringen nodig zijn met als uitgangspunt een goede veiligheid van de baan. Daarbij is door de KHRV aangegeven dat de baan zonder grote kosten nog tenminste drie jaren zonder problemen gebruikt kan worden.

Op 4 april 2012 is gesproken met alle gebruikers van de drafbaan. Daarin is gesproken over de mogelijke kostenbesparingen en opbrengstverhogingen.

In dat overleg zijn diverse opties aangedragen voor besparingen en verhoging van de inkomsten. Onder andere is voorgesteld om de renovatie met drie jaar te vertragen. Vertraging levert naar ons oordeel geen structurele besparing op. Immers de renovatie zal uiteindelijk moeten plaatsvinden. Verder is voorgesteld om de drafbaan aan te wijzen als hét evenemententerrein van de stad. Wij zien hier risico's waar het gaat om geluidsoverlast voor omwonenden en dit heeft gevolgen voor de exploitatie van de evenementen die nu elders in de stad worden gehouden.

Naast deze twee opties is gesproken over het verrichten van onderhoud door gebruikers en over verhoging van inkomsten uit huur en parkeergelden. Het gaat hier echter om opties die leiden tot kleine meeropbrengsten cq. kostenbesparingen.

Inmiddels werken wij aan een visie op de ontwikkeling van de drafbaan. Daarbij betrekken wij ook de opmerkingen zoals die door de gebruikers zijn gemaakt. De uiteindelijke visie is mede bepalend voor de realisatie van bezuiniging op de drafbaan. Na vaststelling van de visie zullen wij aangeven hoe wij de bezuiniging van € 400.000 op de drafbaan willen realiseren dan wel met alternatieve voorstellen komen.

AV7. Lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Meerschop Paterswolde € 100.000

Er zitten nu 3 gemeenten in GR. We dragen 70% van de tekorten van deze GR. De totale begroting van Meerschop Paterswolde bedraagt ruim 900 duizend euro, waarvan bijna 200 duizend euro wordt gedekt door directe inkomsten. Het tekort bedraagt derhalve ruim 700 duizend euro, waarvan wij rond 500 duizend euro bijdragen. Tegenover deze bijdrage staat een inkomst voor door ons verrichte dienstverlening t.b.v. het Meerschop op personeel en administratief gebied, waarvoor wij van het Meerschop een bijdrage van rond 250 duizend euro ontvangen.

Momenteel worden verschillende projecten uitgevoerd, zoals de sluis tussen het Noordwillems-kanaal en het Paterswoldse Meer (waarvoor EFRO-subsidie is verkregen). Voorts wordt gestart met de uitvoering van een omvangrijk project 'toeristisch recreatieve infrastructuur Paterswoldsemeer'. Wij

achten door efficiencymaatregelen in de toekomst een besparing op onze (netto-)bijdrage van 100 duizend euro mogelijk voor de stad, zonder dat dit een direct effect heeft voor gebruikers en omwonenden van het gebied. Hiervoor zal de totale begroting van Meerschop van nu 900 duizend euro moeten worden verlaagd met 150 duizend euro aangezien wij bijna 70% van het tekort financieren.

Communicatie

De communicatie rond bezuiniging Meerschop gaat via het DB van het Meerschop, dat bestaat uit de portefeuillehouder van onze gemeente (voorzitter) en de twee wethouders van Haren en Tynaarlo. Het AB, waar raadsleden van Groningen, Haren en Tynaarlo in zitten, neemt het besluit over de invulling van de bezuinigingen. Het Meerschop is bezig een nieuwe Beleidsvisie op te stellen voor de periode 2012-2021, die in zomer 2012 zal worden vastgesteld. Daarna zal het DB een voorstel doen aan het AB over de invulling van de bezuinigingen. **In 2013 kan dan de begroting 2014 worden opgesteld waarbij rekening wordt gehouden met de lagere bijdrage van de drie deelnemende gemeenten.**

AV8. Verlagen budget onvoorzien € 200.000

Op grond van de BBV dienen wij een post voorzien aan te houden. Deze post wordt over het algemeen ingezet als dekking voor niet voorziene incidentele uitgaven. Momenteel is deze post 300 duizend euro. We stellen voor deze post met 200 duizend euro te verlagen tot 100 duizend euro. Dit betekent dat we de bij de inzet van dit budget scherper moeten prioriteren.

Uw raad heeft inmiddels ingestemd met ons voorstel, daarmee kan de maatregel worden ingevoerd.

AV9. Lagere dotatie WGA-premie aan reserve € 200.000

Wij hebben de Regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) vanaf 2008 in eigen beheer ondergebracht en hiervoor een reserve gevormd. Deze reserve dient ter dekking van het eigen risico op de WGA. Jaarlijks wordt 615 duizend euro aan de reserve gestort. Aan de reserve wordt jaarlijks aan verplichtingen en uitvoeringskosten rond 410 duizend euro onttrokken. Per saldo is er jaarlijks 205 duizend euro structurele 'ruimte' in dit budget.

Gelet op het feit, dat meerjarig geen stijging van de uitgaven wordt verwacht zetten wij dit resterende budget van 200 duizend euro in voor de bezuinigingen.

Deze bezuinigingsmaatregel hebben we hiermee gerealiseerd.

AV10. Dienstverlening actief aanbieden aan omliggende gemeenten € 100.000

De gemeentelijke overheid krijgt steeds meer te maken met regiovorming: bestaande en nieuwe taken (decentralisaties) vragen veel van de (kleinere) gemeentelijke overheden. De gemeente Groningen kan haar kennis en expertise inzetten voor de omliggende gemeenten en daar tarieven voor in rekening brengen. Op het terrein van de schuldhulpverlening gebeurt dit al.

Het uitbreiden van dienstverlening aan omliggende gemeenten speelt in op de behoefte bij andere gemeenten, vooral door de toenemende taken door decentralisaties en de eveneens toenemende budgettaire druk. Voor onze medewerkers kan het uitbreiden van onze dienstverlening aantrekkelijk zijn in het kader van bijvoorbeeld jobrotation. Invoering van deze maatregel is op onderdelen al op korte termijn uitvoerbaar. Realisatie willen we vorm geven door marktverkenning (in de vorm van pro-actief contact zoeken met andere gemeenten). Kansrijke sectoren zullen worden benoemd, waarbij eenduidige producten worden gehanteerd. Momenteel onderzoeken wij vooral, of we regiogemeenten kunnen ondersteunen op het gebied van ICT-dienstverlening. Wij achten dit gelet op de snel gaande ontwikkelingen op dit gebied kansrijk. Momenteel lopen gesprekken hiervoor met enkele regiogemeenten.

Wij ramen nu een netto-opbrengst van 100 duizend euro hiervoor.